

2024-01-04
Julia Åhlund
SGEL36

Hur påverkar grönskan måendet hos de boende på Drottninghög?

Bildkälla: Oskar Fäldt Helsingborgs stad

Handledare: Till Koglin

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Abstract

The essay aims to find out how the greenery in Drottninghög affects the well-being of the residents, the concept of well-being is discussed and analyzed and in connection with the impact of greenery on well-being, the biophilia hypothesis is used as a theoretical framework. Furthermore, the impact of the physical design of housing estates is investigated and specifically the method around the Biotope Area Factor. This is done through observations, an inventory of housing estates, a survey aimed at the residents, interviews with the residents and a review of the municipality's ongoing projects in the area. Drottninghög is a socio-economically vulnerable area that faces many problems but is also one of Helsingborg municipality's ongoing focus areas for development in the city. What role does greenery play in the socio-economically vulnerable area of Drottninghög?

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Förord

Uppsatsen har gjorts i samråd med Helsingborgs stad, jag vill därmed rikta ett stort tack till planarkitekterna Hanna Norberg och Sara Sardari Sayyar som varit till stor hjälp med vägledning och handledning under hela processen. Jag vill även tacka Helsingborgshem, Idé A och kulturförvaltningen för god kommunikation och stöttning gällande att nå ut med enkäten till de boende. Tack till Till Koglin som varit handledare för uppsatsen.

Slutligen vill jag rikta ett stort tack till alla er som tog er tid att svara på enkäten och delta i intervjuerna, det har varit till stor hjälp, tack!

Sammanfattning

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Uppsatsen undersöker området Drottninghög i Helsingborg, en socioekonomiskt utsatt stadsdel som länge har haft problem med kriminalitet och segregation. Studiens fokus ligger på bostadsgårdars grönska och grönområden generellt i Drottninghög med ett fokus på dess påverkan på invånarnas välmående. Det görs genom följande frågeställningar,

- Hur kan grönskan i Drottninghög påverka måendet hos de boende?
- Vilken inverkan har grönytefaktorn och den fysiska utformningen av bostadsgårdar på måendet?

Uppsatsens syfte är att analysera grönytefaktorn för Drottninghögs bostadsgårdar i förhållande till vad de boende tycker om platserna. Genom fältobservationer, inventering av bostadsgårdar, intervjuer och en enkät granskas grönområdena och deras potential för att öka tryggheten och välmåendet i området. Drottninghög är en plats med stora sociala utmaningar men genom Helsingborgs stads utvecklingsprojekt även goda möjligheter till förbättring. Resultaten indikerar att grönskan har positiva effekter för det upplevda välmåendet, erbjuder avkoppling och fungerar som en motvikt till den annars stressiga miljön.

Att öka grönskans närvaro i området kan förbättra livskvaliteten och minska känslan av utanförskap. Texten understryker vikten av ett holistiskt perspektiv på socioekonomiskt utsatta områden och betonar grönskans roll för att skapa mer inkluderande samhällen. Förhoppningsvis kan undersökningen öka medvetenheten kring frågan och leda till åtgärder för att förbättra livskvaliteten här och i andra socioekonomiskt utsatta områden.

Nyckelord: Drottninghög, Grönområden, Bostadsgårdar, Grönytefaktor, Välmående

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Innehållsförteckning

Abstract	2
Förord	3
Sammanfattning	4
1. Inledning	7
2. Syfte och frågeställningar	8
3. Avgränsningar och centrala begrepp	8
4. Drottninghög	9
4.1 Befolkningsammansättning	10
4.2 Riskområde för att bli ett särskilt utsatt område	10
4.3 DrottningH	11
4.4 H22 City Expo	11
4.5 Helsingborgshem	12
4.6 Grönska i Drottninghög	12
4.7 Helsingborgs grönstrukturprogram 2014	13
4.8 Vision 2035	13
4.9 The Green City Accord	14
4.10 Globala målen	14
5. Teori	15
5.1 Biophiliahypotesen	15
5.2 Grönområden och välmående	16
6. Metod	20
6.1 Observation	20
6.2 Grönytefaktor	21
6.3 Enkät	22
6.4 Intervju	24
6.5 GIS	26
6.6 Etik	26
7. Resultat	27
7.1 Resultat inventering av bostadsgårdar	27
7.2 Resultat enkät	34
7.3 Resultat intervjuer	39
8. Analys	42
8.1 Grönskans påverkan på välmåendet	42
8.2 Den fysiska utformningens påverkan	44
8.3 Konsekvenser av Helsingborgs stads projekt på Drottninghög	45
9. Slutsatser	48
10. Referenslista	50

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

11. Appendix	55
A1: Mall för inventering av bostadsgårdar	55
A2: Mallar grönytefaktor	58
A3: Intervjuguide och intervjufrågor	59
A4: Enkät och enkätfrågor	62

1. Inledning

En kvart från centrala Helsingborg ligger stadsdelen Drottninghög. Jag har bott 22 år i Helsingborg men ändå är det första gången jag sätter mig på buss 1 för att besöka

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Drottninghög. Området är förknippat med negativa diskurser och är ett av Polisens klassificerade utsatta områden som har stora problem med kriminalitet, utanförskap och segregation. Drottninghög är uppbyggt enligt miljonprogrammets bostadspolitik och det sätter grunden för stadsdelens fysiska karaktär. Valet kring att undersöka just Drottninghög av alla stadsdelar i Helsingborg blev därför enkelt, inte minst eftersom jag bor på en kvarts gångavstånd från Drottninghög men ändå aldrig har bildat min egen uppfattning om området. Drottninghög har under de senaste decennierna även varit ett fokusområde inom samhällsplanering för Helsingborgs stad vilket gjorde det lättare att komma i kontakt med planerare som arbetar med utvecklingsprojekten för Drottninghög.

Med ett intresse inom frågor kring grön planering och grönskan i den täta staden samt social rättvisa och sociala frågor blev möjligheten att kombinera dessa ett optimalt ämne. Enligt WHO är grönområden särskilt viktiga i socioekonomiskt utsatta områden (WHO, 2016) och Ward Thompson et al. menar att grönområden är viktiga i utsatta områden på grund av att det ökar sammanhållningen vilket kan skapa en upplevd trygghet i området (Ward Thompson et al., 2010). Wilson menar genom biophiliahypotesen att människan har en grundläggande koppling till naturen vilket gör att gröna miljöer har en positiv inverkan på välmåendet (Wilson, 1994, s.29-33). Att titta på bostadsgårdar och grönområdets fysiska utformning i ett socioekonomiskt utsatt område ger även en bra indikation för hur kommunen arbetar med dessa frågor i stort då extra åtgärder behöver göras i ett utsatt område. Hur är det att bo på Drottninghög och hur ser grönskan ut? En regnig novemberdag är buss nummer 1 framme på hållplatsen Drottninghög Centrum och jag kliver av, låt undersökningen börja.

2. Syfte och frågeställningar

Uppsatsen syftar till att undersöka hur grönskan och specifikt grönytefaktorn ser ut för bostadsgårdar i Drottninghög, samt sätta det i relation till vad de boende tycker om bostadsgårdens fysiska utformning och hur det påverkar måendet. Det görs genom följande frågeställningar,

- Hur kan grönskan i Drottninghög påverka måendet hos de boende?

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

- Vilken inverkan har grönytefaktorn och den fysiska utformningen av bostadsgårdar på måendet?

3. Avgränsningar och centrala begrepp

Undersökningen avgränsas geografiskt till att enbart analysera bostadsområdet Drottninghög i Helsingborg och avgränsas till bostadsgårdar som tillhör flerbostadshus, det vill säga inte privata trädgårdar eller uteplatser tillhörande en- eller tvåbostadshus. Vidare avgränsas det till att diskutera parker och grönområden och därmed inte i huvudsak lekplatser, detta eftersom datainsamlingen av etiska skäl riktar sig till vuxna. Däremot ger vuxna som själv har barn ett barnperspektiv i sin uppfattning om områdets grönområden men det utgör inte uppsatsens huvudfokus.

Ett centralt begrepp som kommer att analyseras är begreppet välmående, vid en snabb sökning på begreppet hittas många definitioner. Svenska akademins ordbok definierar välmående som att välmående är en persons allmänna känsla eller upplevelse av livskvalitet. Det är en subjektiv uppfattning, tätt kopplat till det som är värdefullt för personen i fråga (Svenska akademins ordbok, u.å). Ovanstående definition är utgångspunkten för begreppet i vidare analys av välmående, det kan även beskrivas som att när någon inte anser sig må dåligt är personen välmående. Det centrala är att det är en subjektiv upplevelse som påverkas av många grundförutsättningar, är grönskan i bostadsområden en faktor som påverkar?

En avgränsning gällande begreppet välmående har gjorts i form av att fokusera på den psykiska hälsan och därmed inte djupare diskutera fysiskt välmående, däremot är det två parametrar som är starkt kopplade till varandra och i stor utsträckning påverkar varandra.

4. Drottninghög

Drottninghög är en stadsdel i nordöstra Helsingborg, placerad ungefär 3 kilometer utanför stadskärnan med en population på cirka 3000 invånare. Se figur 1 för Drottninghögs geografiska placering i Helsingborg och områdets storlek.

Figur 1, Karta över Helsingborg med undersökningens studieområde Drottninghög markerat i rött.

4.1 Befolkningssammansättning

Befolkningssammansättningen i Drottninghög skiljer sig från övriga Helsingborg. Andelen personer med utländsk bakgrund är i Drottninghög 52,5% jämfört med för hela Helsingborg där motsvarande siffra är 30,3% (Helsingborgs stads statistikdatabas, 2020). Gällande utbildningsnivån var den år 2020 generellt sett lägre än för Helsingborg som helhet. Andelen

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

invånare mellan 20 och 64 år med endast förgymnasial utbildning var den högsta bland Helsingborgs stadsdelar och andelen med 3-årig gymnasial utbildning, samt eftergymnasial utbildning var den lägsta i staden. Medelinkomsten för Drottninghög uppgick 2020 till 287 300 kronor jämfört med 402 800 kronor för Helsingborg som helhet, vilket medför att Drottninghög är det område med lägst medelinkomst i Helsingborg (Helsingborgs stads statistikdatabas, 2020). Arbetslösheten för personer mellan 20 och 64 år uppgick år 2020 till totalt 22,1 % för Drottninghög, vilket var den högsta siffran bland Helsingborgs stadsdelar (Helsingborgs stads statistikdatabas, 2020).

4.2 Riskområde för att bli ett särskilt utsatt område

Drottninghög var en av de första stadsdelarna som byggdes enligt miljonprogrammet, vilket är en bostadspolitik som bedrevs i Sverige mellan år 1964-1975. Målet med miljonprogrammet var att lösa bostadsbristen och bygga “en miljon bostäder på tio år” (Nationalencyklopedin, u.å.), i praktiken innebar det delvis att kommuner planlagde stora likformiga bostadsområden för att snabbt och effektivt skapa nya bostäder. Områden utformade enligt denna mall blev kritiserade för sin monotona fysiska karaktär och bristen på mångfald. Idag är en stor del av de områden som är byggda enligt miljonprogrammets bostadspolitik socialt utsatta och har blivit en symbol för segregation i svenska städer. Arnstberg diskuterar konsekvenserna av miljonprogrammet i sin bok *Miljonprogrammet* och lyfter fram att det positiva med miljonprogrammet var att det minskade bostadsbristen som Sverige befann sig i under denna tid. Däremot framhåller han även att de negativa konsekvenserna var att områden byggda enligt denna metod fick en likformig karaktär vilket kan ta bidragit till en känsla av anonymitet och brist på gemenskap i en del stadsdelar. Författaren menar även att det i vissa områden bidrog till sociala och ekonomiska problem i form av segregation och bristande integration, det ledde i sin tur till att en del av miljonprogramsområdena drabbades av hög arbetslöshet, kriminalitet och annan social problematik (Arnstberg, 2000).

Drottninghög är av polisen utpekad som ett riskområde för att bli ett särskilt utsatt område. Sedan listan implementerades 2015 uppdateras lägesbilden vartannat år och Drottninghög har sedan 2015 haft kategorin “riskområde” (SVT, 2023). Kriterierna för ett särskilt utsatt område är bland annat ett område där det finns parallella samhällsstrukturer, där det finns en etnisk

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

segregation och där det finns en hög koncentration av kriminella. Ett riskområde är därmed ett område som ligger i riskzonen för att bli ett särskilt utsatt område om åtgärder inte sätts in (Polisen, 2015). Problemet som Drottninghög står inför är att gemenskapen ses som låg, den upplevda otryggheten ökar i takt med ökad segregation. Risken för att parallellsamhällen skapas ökar i takt med att utanförskapen blir större och som konsekvens av det blir möjligheterna till samverkan och dialog mellan myndigheterna och invånarna sämre (Polisen, 2015). Trots de utvecklingsprojekt som bedrivs i Drottninghög är stadsdelen fortfarande ett av Helsingborgs mest socialt utsatta områden med stor problematik kring öppen drogförsäljning och gängkriminalitet. Hög arbetslöshet, höga ohälsotal, låg utbildningsnivå, ekonomiskt resurssvaga hushåll och kortare medellivslängd är problem området står inför (Abbas, 2020).

4.3 DrottningH

Sedan 2011 har projektet *DrottningH* präglat Drottninghög och syftar till att utveckla stadsdelen till en mindre monoton plats. Utvecklingsprojektet är grundat på samverkan och dialog och baseras på invånarnas behov (Helsingborgs stad, u.å. & Helsingborgs stad, 2016). Målet är att Drottninghög ska vara en del av Helsingborg både fysiskt, mentalt och socialt. "Det ska vara lika bra att bo i Drottninghög som någon annanstans i Helsingborg!" (Helsingborgs stad, 2016).

4.4 H22 City Expo

2022 tog bostadsmässan *H22 City Expo* plats i Helsingborg och Drottninghög var ett av fokusområdena med temat "Open up for Co-creation", översatt öppna upp för samskapande. Det går i linje med projektet *DrottningH* som redan var aktivt i området och som sträcker sig över minst en tjugoförårsperiod, med planerat slut tidigast år 2031. Genom H22 undersöktes nya boendekoncept och projekt som verkar för att föra samman de boende i området, det gjordes exempelvis genom stadsodlingsprojekt som metod. Två huvudmål är att barn och unga ska vara i fokus och att förtäta stadsdelen genom att skapa mångfald och mer variation i den fysiska utformningen. H22 har även haft stort fokus på grönskan och det sociala i området för att förbättra livskvaliteten för de boende. Det görs rent praktiskt genom att satsa på gemensamma gröna platser (Helsingborgs stad, 2022).

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

4.5 Helsingborgshem

Helsingborgshem är Helsingborgs kommunala bostadsbolag och är den största aktören inom utvecklingsprojekten och stadsutvecklingen i Drottninghög. Inom både projektet *DrottningH* och *H22 City Expo* samarbetar Helsingborgs stad kontinuerligt med Helsingborgshem.

Helsingborgshem har varit den största aktören i området sedan 60-talet då stadsdelen planerades och är fortfarande idag den överlägset största hyresvärden i Drottninghög. Det gör att de har en god förståelse för områdets kvaliteter och utmaningar och deras centrala betydelse inom utvecklingsprojekten, *DrottningH* och *H22*, är en viktig del för att utveckla områdets fysiska utformning. Helsingborgshem är även en drivande aktör inom Drottninghög i form av att arrangera sociala evenemang och vara en mellanhand mellan de boende och kommunen.

4.6 Grönska i Drottninghög

I Drottninghög finns idag tre områdesparker. De senaste åren har framförallt två projekt kring att utveckla Drottninghögs grönområden tagit form, det ena består av ett växthus som är placerat i anslutning till andra grönområden. Det andra projektet är en körsbärslund som planterades år 2018. Det finns även planer på en ny park i anslutning till Drottninghög centrum och det nya biblioteket beläget i huset Spira som kommer diskuteras vidare i uppsatsen.

Ett konkret sätt att mäta hur grönt ett område är görs genom att beräkna krontäckningsgraden. Krontäckningsgraden anger andelen mark som ligger under trädkronornas vertikalprojektion, den yta en trädkrona kan skugga. För Drottninghög är krontäckningsgraden 12% vilket kan jämföras mot Helsingborgs centralort som har en krontäckningsgrad på 19%. Helsingborgs stad har som mål att uppnå en krontäckningsgrad på 20% till år 2030, detta i samband med kommunens åtagande i The Green City Accord (Helsingborgs stad, 2023).

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

4.7 Helsingborgs grönstrukturprogram 2014

Grönstrukturprogrammet syftar till att framhäva mål och strategier för hur Helsingborgs gröna värden ska kunna tas tillvara i den fortsatta stadsutvecklingen. Grönstrukturprogrammet har tagits fram i enlighet med ÖP 2010. Grönområden och parker beskrivs med tre ledord, som attraktivare, hälsosammare och hållbarare för Helsingborgs tätortsområden. Enligt grönstrukturplanen är den största utmaningen att bygga Helsingborg både tätt och grönt. Målen inkluderar parametrar som att grönområdena behöver bli fler, större, sammanhängande och med högre kvaliteter. Målbilden som projekteras med en karta över centrala Helsingborg och olika gröna nyanser beroende på om det är befintliga grönområden eller föreslagna nya grönområden visar att enligt grönstrukturplanen planeras inga nya grönområden i Drottninghög. Däremot finns en utmärkning för behov av en passage som binder samman grönområdena på Drottninghög med angränsande stadsdel Dalhem i nordlig riktning (Helsingborgs stad, 2014). Eftersom grönstrukturprogrammet är antaget 2014 kan nya planer lagts till senare och syns därmed inte i programmet från 2014 och kartans projektioner.

4.8 Vision 2035

Utvecklingsprojektet *DrottningH* inkluderas av kommunens vision där Helsingborg år 2035 ska vara en skapande, pulserande, global, gemensam och balanserad stad både för klimatet, människor och företag. I Vision 2035 finns det långsiktiga mål uppsatta för specifikt Drottninghög. Inom området kring grönområden och grönska i stadsdelen inkluderas mål kring att tryggheten i området ska vara god, att hälsolivån ska vara i nivå med övriga Helsingborg och att medborgardialogen kring områdets utveckling ska vara bra. Slutligen är tillgängligheten med säkra gång- och cykelstråk viktiga samt att den biologiska mångfalden främjas och att det skapas gröna kvaliteter och mervärden för stadsdelen och helsingborgarna (Helsingborg stad, u.å.).

4.9 The Green City Accord

På EU-nivå är Helsingborgs stad delaktiga i projektet *The Green City Accord* och det präglar i sin tur målen satta kring grönskan i hela kommunen och därigenom specifikt för

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Drottninghög. *Green City Accord* är ett nytt projekt som initierats av EU-kommissionen. Genom att anmäla sig till *Green City Accord* förbinder sig städerna till mer ambitiösa miljöåtgärder vilket förväntas resultera i att städerna blir renare, hälsosammare och mer resurseffektiva. Projektet inkluderar fem områden inom miljöåtgärder, nämligen luft, vatten, biologisk mångfald, cirkulär ekonomi, avfall och buller (EU, 2022). I praktiken innebär det faktiska mål som staden ska uppnå, ett exempel är som tidigare nämnt gällande krontäckningsgraden. Helsingborgs stad har som mål att nå en krontäckningsgrad på 20% för hela kommunen fram tills år 2030 som ett åtagande i samband med *The Green City Accord* (Helsingborgs stad, 2022).

4.10 Globala målen

På global nivå samspelar all svensk nationell och kommunal samhällsplanering med de globala målen som instiftades år 2015 av UNDP, FN:s utvecklingsprogram genom att Agenda 2030 skrevs på, vilket består av 17 mål som ska bidra till socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling. Målen som är centrala för planering av grönområden och välmående är mål 3: god hälsa och välbefinnande, mål 11: hållbara städer och samhällen samt mål 15: ekosystem och biologisk mångfald (UNDP, u.å.). Mål 3 är främst kopplat till begreppet välmående som diskuteras vidare i analysen med mål 11 och mål 15 avser delen kring hur grönområden i staden faktiskt är fysiskt utformade.

5. Teori

5.1 Biophiliahypotesen

Biophiliahypotesen beskrivs av Edward O. Wilson som människans medfödda band till andra arter och biofilin innebär den naturliga dragning och anknytning som människan har till naturen och andra levande organismer. Enligt Wilson gör denna djupa anknytning till naturen att människans välbefinnande också är starkt kopplat till interaktioner med andra arter och till naturen. Han undersöker teorin i kontrast till hur den kopplingen påverkas av den urbana staden och det ökade avståndet mellan människan och naturen, vidare pekar han på vikten av biofilisk design inom samhällsplanering och arkitektur. Wilson menar att en mer grönskande fysisk utformning gör att människan lättare kan kopplas samman med naturen igen och främja en hållbar livsstil. Han hävdar att genom att skapa grönytor, parker, trädgårdar och gröna tak kan vi återskapa en naturlig miljö som främjar människors välbefinnande och hälsa. Han påpekar även att grönområden kan ha en positiv effekt på luftkvaliteten och minska bullernivåerna i städer, vilket i sin tur kan förbättra den fysiska och mentala hälsan hos invånarna. Författaren framhåller också att biofilisk design kan spela en viktig roll för att bevara den biologiska mångfalden och skydda naturarvet. Genom att skapa gröna korridorer och ekosystemtjänster inom stadsområden kan vi möjliggöra för arter att överleva och frodas, samtidigt som vi skapar en mer levande och hållbar stadsmiljö (Wilson, 1994, s.29-33).

Wilson menar att när människan blir mer bortkopplad från naturen kan det leda till en känsla av alienation, ensamhet och stress vilket minskar människans välbefinnande. Författaren nämner också forskning som visar att människor som tillbringar mer tid i naturen och har närmare interaktioner med andra arter kan uppleva fördelar som minskad stress, ökad mental klarhet, förbättrad koncentration och ökat välbefinnande. Han framhåller att vår anknytning till naturen är en viktig komponent för att upprätthålla en balanserad och frisk livsstil (Wilson, 1994, s.35).

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

5.2 Grönområden och välmående

“Det är en märklig paradox att befolkningen i utvecklade länder lever längre än någonsin tidigare och att den förväntade livslängden, åtminstone för tillfället, fortsätter att stiga, men samtidigt lider vi av en rad allvarliga hälsoproblem, särskilt förknippade med kost, brist på motion och dålig psykisk hälsa.” (Översatt av skribent, Ward Thompson et al., 2010, s.1)

Ward Thompson, Aspinall och Bell inleder sin bok *Innovative Approaches to Researching Landscape and Health* med ovanstående citat och fortsätter sedan med att diskutera att människans generella livsstil i västvärlden idag jämför med för 30 eller 40 år sedan har förändrats på det sätt att folk i allmänhet spenderar mindre tid utomhus. Skribenterna menar att många människor håller med om att tillgång till frisk luft och grönområden kan bidra till en känsla av välbefinnande (Ward Thompson et al., 2010, s.2).

Författarna fortsätter sedan med att beskriva att den fysiska utformningen av staden kan påverka människors mentala hälsa. De menar att begreppet folkhälsofrågor bör integreras med samhällsplaneringsfrågor och att samhällsplanerare, ingenjörer och arkitekter måste inse att de har en avgörande roll för folkhälsan. På samma sätt måste folkhälsopersonal inse att den fysiska utformningen av urbana miljöer påverkar folkhälsan i lika stor utsträckning som vaccin eller vattenkvalitet (Moore & Cosco, 2010, s.36-38). Vidare undersöks det positiva sambandet mellan tillgängliga grönområden och välmående, skribenten är däremot tydlig med att betona att det inte nödvändigtvis betyder att en grönare stadsmiljö kommer att förbättra folkhälsan, en korrelation är inte likvärdigt med ett orsakssamband (Vries, 2010, s.78). Slutligen är det också svårt att kartlägga vilken typ av grönområde som kommer att gynna de boende i området mest, hur många grönområden och naturliga inslag som behövs och av vilken storlek för att uppnå vissa hälsofördelar (Vries, 2010, s.79).

Hur det rent konkret påverkar välmående undersöks djupare av Sjerp de Vries. Ett av hans fokusområden är hur grönområden kan minska stress och återställa människors koncentrationsförmåga. Vries studier är baserat på uppmärksamhetsåterställningsteorin (ART) av Kaplanerna (Kaplan och Kaplan, 1989). De studierna har ett fokus på kortsiktiga effekter medan de långsiktiga konsekvenserna för stressrelaterade hälsoproblem av en daglig dos av

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

grönska är mindre undersökta. De studier om vardagsmiljöer som finns visar på positiva samband men däremot är det inte fastställt vilken typ av grönområden som fungerar bäst (Vries, 2010, s.81). En möjlig lösning är att säkerställa tillgängligheten till grönområden dit människor kan gå när de upplever stress. Möjligheten att kunna besöka en grön plats vid behov är viktigare än hur användandet faktiskt ser ut, frågan är dock om människor verkligen går dit när de behöver eller om det viktiga är att ha möjlighet att göra det vid behov? (Vries, 2010, s.82). Slutsatsen av ovanstående studier blev att en väl designad och attraktiv grön stadsmiljö hade stressreducerande och stämningshöjande effekter i nivå med de effekter människan får av att befinna sig i en attraktiv naturmiljö, som exempelvis en skog (Vries, 2010, s.83).

Sammanfattningsvis menar författarna att tillgång till grönområden i socioekonomiskt utsatta områden kan ha en positiv inverkan på de boendes psykiska hälsa. Grönområden möjliggör avkoppling och socialt samspel vilket kan bidra till att minska stressnivåerna och i sin tur förbättra välmåendet hos invånarna. Grönområden kan bidra till att öka den sociala sammanhållningen och gemenskapen i socioekonomiskt utsatta områden. Parker och trädgårdar kan fungera som platser för möten och socialt utbyte, vilket kan stärka relationerna mellan människor och skapa en känsla av tillhörighet och samhörighet. Utformningen av grönområden spelar en avgörande roll för att maximera deras positiva inverkan på välmåendet i socioekonomiskt utsatta områden. Aspekter som tillgänglighet, säkerhet, rekreationsmöjligheter och estetik bör beaktas vid planering och utveckling av grönområden för att se till att de möter behoven hos de boende och kan användas på ett effektivt sätt (Ward Thompson et al., 2010). Enligt WHO bör ett grönområde konstrueras i relation till platsens användare. Ifall ett grönområde ligger i anslutning till eller inom ett socioekonomiskt utsatt område kan det vara relevant att uppnå högre värden än om grönområdet är placerat bredvid eller inom ett område där invånarna har möjlighet till grönska och naturupplevelser på annat sätt (WHO, 2016).

Bell et al. beskriver i sin artikel *Green space, health and wellbeing: making space for individual agency* hur det är möjligt i praktiken att planera för grönområden som är tillgängliga och inkluderande för alla, oavsett socioekonomisk bakgrund. Det görs genom fyra steg och börjar i det planläggande stadiet med utformningen av grönområden och då är

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

det viktigt att skapa grönområden som är tillgängliga och inkluderande för alla. Konkret innebär det att tillgodose att grönområden är fysiskt och ekonomiskt tillgängliga för olika samhällsgrupper och att de är utformade på ett sätt som tilltalar olika åldersgrupper och intressen. Nästa steg är engagemang och deltagande och genom medborgardialog ger man de boende möjlighet att forma grönområden efter deras egna behov och preferenser. Det skapar i sin tur en känsla av ägandeskap och ansvar för grönområdena. En annan viktig del är gällande utbildning och medvetenhet. Att öka medvetenheten om fördelarna med grönområden för välbefinnande kan vara en del i att främja användandet och uppskattningen av dessa platser. I praktiken kan det göras genom riktade kampanjer kring stadsdelens grönområden och hur de kan användas på bästa sätt.

Slutligen är policy och finansiering en central del eftersom det krävs politiska åtgärder för att bevara och utveckla grönområden. Det kan innefatta att anta riktlinjer för grönområden i stadsplaneringen, att tillhandahålla finansiellt stöd för underhåll och förbättring av grönområden, samt att säkerställa att det finns lagstiftning som skyddar grönområden från exploatering eller förlust. De betonar även vikten av att ge människor möjlighet att själva ta beslut och utöva kontroll över hur de använder dessa grönområden (Bell et al., 2014).

Douglas et al. beskriver i sin artikel *Green space benefits for health and well-being: A life-course approach for urban planning, design and management*, hur välmående kopplat till grönska kan förstås utifrån ett synsätt som inkluderar olika livscyklar. De menar att ett sätt för att kunna möjliggöra för att inkludera fördelarna med grönområden för välmående inom samhällsplanering och design är att ta hänsyn till olika åldersgruppers behov och intressen kopplade till grönområden. Författarna menar att grönområdets användningsområden skiljer sig mellan olika stadier i livet och redogör för fyra olika uppdelningar av livscyklar. Inledningsvis diskuterar de barns behov av grönområden vilket främst inkluderar lek men även är ett sätt att utforska sin närmiljö och ett sätt för fysisk aktivitet. Grönområden som är fördelaktigt utformade kan fungera som säkra och stimulerande platser där barn kan utveckla sina motoriska och sociala färdigheter (Douglas et al., 2017).

För ungdomar och unga vuxna kan grönområden vara en plats för idrott, rekreation och fungera som mötesplatser för social interaktion. För medelålders vuxna och äldre vuxna är

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

behoven likvärdiga som för ungdomar och unga vuxna, däremot uppskattas avkoppling och naturupplevelser i högre utsträckning för denna målgrupp. Slutligen är grönområden viktiga för äldre personer då de kan främja fysisk aktivitet i form av promenader och trädgårdsaktiviteter. Dessutom kan grönområden främja mental hälsa och välbefinnande genom att erbjuda en lugn och avkopplande miljö samt möjligheter till social interaktion med andra människor. Författarna betonar också vikten av tillgänglighet och användbarhet av grönområden för äldre. Det innebär att grönområden bör vara lätta att nå, ha bekväma sittplatser och vara utformade för att möta de specifika behoven och begränsningarna hos äldre människor (Douglas et al., 2017).

Sharifi et al. diskuterar i sin artikel *Green space and subjective well-being in the Just City: A scoping review*, hur utformningen av grönområden i urbana städer är en rättvisefråga. De granskar tidigare forskning gjord på ämnet grönområdets koppling till välmående och klargör att forskning kring ämnet visar att grönområden kan förbättra människors mentala hälsa, minska stress och främja återhämtning. Tre aspekter som alla bidrar till människors generella välmående. Skribenterna tar även upp vikten av hållbar samhällsplanering och rättvisa i tilldelningen av grönområdet, grönområden bör vara tillgängliga för alla invånare, oavsett socioekonomisk bakgrund. En rättvis fördelning i staden kan bidra till att minska ojämlikheter och främja en rättvisare stadsmiljö (Sharifi et al., 2021).

Sammanfattningsvis är det tydligt att alla ovanstående artiklar pekar i samma riktning, grönområden kan främja sociala interaktioner och gemenskap vilket i sin tur leder till välmående. En aspekt som också tas upp i samtliga artiklar på ämnet är vikten av platsens fysiska utformning och hur planering och design är helt avgörande för att få önskade effekter av att integrera grönska och grönområden i urbana miljöer. Det har även starka kopplingar till biophiliahypotesen som utgör det teoretiska ramverket för uppsatsens analyser, ovanstående artiklar pekar på konkreta åtgärder för att öka människors välbefinnande i städer. Wilson hävdar i sin tur att det finns en mänsklig grundläggande koppling till naturen och det går därmed att anta att det är en förutsättning för att uppnå välbefinnande.

6. Metod

6.1 Observation

Observationer har använts som metod i två olika former, dels ostrukturerade och dels strukturerade. Den ostrukturerade observationen gjordes på området i inledningsfasen för att få ett första intryck av platsens karaktär och liknande. Då genomfördes mobila observationer vilket innebär att rörelse är en central del av metoden, observatören är då mobil och det skapar en djupare förståelse för platsen och dess användare (Ricketts Hein et al, 2008). Observationerna som genomfördes var så kallade koverta observationer vilket innebär att de som observerades inte var medvetna om det. Under de mobila observationerna användes fotografi som en viktig del för att kunna komma ihåg detaljer, det är ett bra verktyg för att porträttera viktiga iakttagelser (Fawns, 2022).

Vidare användes också systematisk observation som metod vid genomförandet av inventering av bostadsgårdar. Inventeringen är ett sätt att mäta den grönska och kvaliteter en bostadsgård har och kartlägga det för att i ett senare stadie kunna jämföra de olika bostadsgårdarnas fördelar och nackdelar, se figur 1 i appendix för att se mallen som användes vid inventeringen. Det gjordes enligt exakt samma metod som Helsingborgs stad tidigare har använt för sin inventering av bostadsgårdar på Drottninghög för att kunna använda deras resultat i kombination med tillägget som gjordes. Det gör också att kommunen kan ta del av datainsamling och resultat som framkom från denna inventering. Första delen av inventeringen bestod av en systematisk observation där observatören enbart noterar de aspekter som anses relevanta för studien, urvalet följer en mall som Helsingborgs stad tagit fram, se figur 1 i Appendix. För att testa metoden genomfördes en inventering av BoKloks bostadsgård som Helsingborgs stad redan hade inventerat för att sedan kunna jämföra resultaten med varandra och säkerställa att metoderna inte skilde sig åt.

En systematisk observation ger en hög reliabilitet och validitet men riskerar att missa relevant information som faller utanför mallens ramar (Karlstads universitet, 2005). I kombination med att även använda ostrukturerade observationer ger det en bra överblick över det undersökta området och då både en kvalitativ studie genomförts i kombination med en mer kvantitativ observation där bostadsgårdens fysiska utformning beskrivs genom att exempelvis

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

räkna föremål och fånga med fotografi. Båda observationerna gjordes i form av en naturalistisk observation vilket innebär att beteenden observeras i sin naturliga miljö utan att på något sätt kontrolleras. En del i det är att som observatör inte utmärka sig på något sätt genom avvikande klädsel eller beteende, inte heller genom att vara alltför passiv (Fournier, 2009).

6.2 Grönytefaktorn

En annan del i inventeringen av bostadsgårdar är att beräkna grönytefaktorn vilket är en kvantitativ metod som helt utgår från metoden och riktlinjerna kring beräkning av grönytefaktorn. Metodens utformning har utgått från Malmö stads dokument *Riktlinjer för grönytefaktor* och de beskriver grönytefaktorn som en räknemodell där kvalitativa värden skapas genom en kvantitativ formel. Syftet med grönytefaktorn är att främja en stadsmiljö med bra luftkvalitet, lokalklimat och boendemiljö. En grönytefaktor att eftersträva för bostäder är en faktor på minst 0,6. Genom grönytefaktorn är det möjligt att definiera mätbara och jämförbara parametrar, där förutsättningarna för en fungerande dagvattenhantering, jordkvalitet, ett rikt växt- och djurliv vägs in. Att uppnå en hög grönytefaktor är en utmaning i den urbana staden som präglas av en allt mer tät stadsbebyggelse. En vanlig föreställning är att grönska enbart innebär grön mark men det mest väsentliga är grönska i det tredimensionella rummet, vilket inkluderar träd och klängväxter. Bladytan på ett stort träd med utvecklad krona är den samma som bladytan på en hel fotbollsplan (Malmö stad, 2014).

Grönytefaktorn beräknas genom att räkna ihop bostadsgårdens totala ekoeffektiva yta och sedan dela det med hela fastighetens yta, enligt formeln $GF = \text{ekoeffektiv yta} / \text{fastighetens yta}$. Parametrarna för ekoeffektiv yta ger olika mycket poäng beroende på markmaterial och karaktär, se figur 2 i Appendix, tilläggs-poäng ges för exempelvis träd, buskar och häck, se figur 3 i Appendix.

Grönytefaktorn beräknas som ett genomsnittligt värde för fastighetens yta. De olika delfaktorerna inom fastigheten ger poäng mellan 0,0 och 1,0 beroende på vilka förutsättningar fastigheten erbjuder för växtlighet, den lokala dagvattenhanteringen och mikroklimatet. Grönytefaktorn är den ekoeffektiva ytan delat med hela fastighetens yta. Ju

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

större del av fastigheten som är bebyggd desto mer buskar, träd och klångväxter krävs för att kompensera för bebyggelse och hårdgjorda ytor.

En viktig parameter gällande grönytefaktor är att resultatet för nybyggda innergårdar i högre utsträckning blir mycket lägre då träd, buskar och övrig grönska inte hunnit växa sig stora och får därmed ett lägre värde. Planeringen av gården kan därmed vara bättre än vad värdet visar, det är viktigt att ha ett långsiktigt synsätt på gårdens utformning i kontrast till vad värdet faktiskt visar. Vidare är det viktigt att nämna att de bostadsgårdar som Helsingborgs stad inventerade gjordes på sommaren medan de två gårdar som inventerades i denna uppsats genomfördes under november månad. Årstidernas stora skillnader ger därmed också en inverkan på hur gården upplevs och det generella intrycket men bör inte ge någon direkt skillnad på grönytefaktorers värde.

6.3 Enkät

I relation till inventeringen av bostadsgårdar användes en enkät riktad till de boende i området för att få en överblick över vad de boende faktiskt tycker om sin bostadsgård och grönområden generellt på Drottninghög. För att nå ut till de boende sattes lappar med information om enkäten och QR-kod med länk direkt till svarsformuläret upp på bostadshus och busshållplatser i området. Enkäten publicerades även i två lokala facebookgrupper och Helsingborgshem och Idé A, som är ett projekt som drivs av biblioteket, publicerade också enkäten på sin facebookside. Det gjordes också en del besök på plats i området för att få in fler enkätsvar, vilket gjordes på busshållplatser vid olika tidpunkter på dagen. Slutligen närvarade observatören på invigningen av det nya biblioteket med ett bord med affischer om enkäten, det gav en del svar och en god möjlighet till att träffa de boende i området. Enkäten är främst utformad som en webbaserad enkät och fanns tillgänglig på både svenska och engelska, på invigningen av biblioteket fanns enkäten även utskriven för att möjliggöra för alla som ville att delta.

För enkäten användes därmed ett självrekryterande urval (volunteer sampling) och målgruppen inkluderade alla boende i Drottninghög över 18 år då enkäten riktade sig till vuxna i området. I Drottninghög bor cirka 3000 personer och det är rimligt att anta att

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

ungefär en tredjedel av dem är under 18 år vilket gör att cirka 2000 vuxna personer bor i området. Totalt gav enkäten 61 svar vilket ger en svarsfrekvens på cirka 3 procent, det är därmed en låg svarsfrekvens. Önskvärt hade varit att ha en svarsfrekvens på cirka 10-15% vilket hade inneburit cirka 200-250 svar. Däremot har enkätens spridningsmetoder varit begränsade, för att kunna beräkna svarsfrekvensen helt korrekt är det viktigt att säkerställa att alla berörda har fått enkäten, det görs genom att fysiskt skicka ut enkäten till alla berörda invånarens brevlåda. Det har av praktiska skäl inte varit möjligt att göra under denna undersökning och därmed har andra metoder för att nå ut till de boende används. Det medför att urvalet utgår helt från ett självrekryterande urval vilket innebär att de som svarar har ställt upp helt frivilligt, därmed går svarsfrekvensen inte att beräkna på ett statistiskt säkerställt sätt (Monzon & Bayart, 2018). Enkätens låga svarsfrekvens gör därmed att resultatet inte är statistiskt säkerställt och informationen kan inte ses som objektiv fakta och statistik, det ger ett subjektivt underlag för vad de 61 personer som svarat anser om frågan. Däremot ger det en bredare bild av vad de boende tycker än vad ett fåtal intervjuer gör och datan som insamlats anses därför ändå vara relevant för uppsatsens analyser. En möjlig orsak till svårigheterna med att få in fler svar på enkäten kan bero på att det i Drottninghög kan antas finnas ett misstroende för myndigheter i större utsträckning än i andra områden, även om denna enkät inte har kommunen eller Helsingborgshem som avsändare kan det finnas en sådan uppfattning. Området har under de senaste åren studerats genom enkäter från exempelvis Helsingborgshem och de boende kanske dels är mätta på att svara på enkäter och dels har ett mindre förtroende generellt. Det är också möjligt att det finns en språkbarriär som leder till att alla inte har möjlighet att besvara enkäten. Enkäten fanns tillgänglig på engelska och svenska men för invånare som inte behärskar något av språken är tillgängligheten bristande. Generellt finns en nedåtgående trend i Sverige vad gäller enkätsvar och det är idag mycket svårt att uppnå en hög svarsfrekvens vilket kan bero på en "enkätmättnad", det vill säga att människor idag mottar väldigt många enkäter och blir därmed mätta på att besvara dem. Det är möjligtvis den mest centrala anledningen till att enkäten inte uppnådde en hög svarsfrekvens men andra parametrar kan också vara bidragande.

Enkätfrågorna berörde användningen av bostadsgården, bostadsgårdens fysiska utformning, åsikter kring bostadsgården och grönområden generellt på Drottninghög. Majoriteten av frågorna var kryssalternativ eller frågor med korta svarsalternativ för att underlätta för

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

respondenterna för att enkäten inte skulle ta för lång tid att besvara. I slutet inkluderades två frågor där respondenterna fick uppskatta på en skala 1-5 hur de upplever bostadsgården samt hur mycket de tycker att grönska påverkar deras välmående. Skalan 1-5 går från mycket dåligt (1) till mycket bra (5). Sista frågan var en frivillig fråga där respondenterna själva fick skriva om de ville uttrycka några åsikter kring grönskan på Drottninghög. Frågorna formulerades kortfattade och enkäten testades på flertalet utomstående personer innan utskick för att identifiera eventuella otydligheter, det gjordes för att garantera enkätens kvalitet och användarvänlighet (Monzon & Bayart, 2018). Se figur 5 i appendix för enkätens utformning och de enkätfrågor som användes.

6.4 Intervju

För att fördjupa informationen som berördes vid enkäten genomfördes djupintervjuer på samma ämne för att ge undersökningen mer underlag kring vad de boende tycker om sin bostadsgård och grönskan i Drottninghög. Intervjuerna genomfördes genom semi-strukturerade intervjuer med fem stycken boende i området. Intervjupersonerna var kvinnor i olika åldrar, en ensamstående student, en studerande småbarnsmamma, en ensamstående medelålders kvinna och två pensionärer som bott i området mycket länge. Att det enbart var kvinnor som valde att ställa upp på intervjuerna kan bero på olika faktorer. Dels kan en möjlig förklaring vara att intervjupersonerna själva kontaktade uppsatsens skribent via Facebook eller mail och det kan vara lättare för kvinnor att ta kontakt med en ung tjej vilket påverkar urvalet. Vidare kan det också bero på att kvinnor i högre utsträckning har ett större engagemang för miljöfrågor och sin närmiljö samt ett större engagemang för att delta utan att det finns en personlig vinning för dem (Elert & Lundin, 2023).

Formen semistrukturerade intervjuer innebär att en del frågor var förberedda men att det fanns möjlighet för respondenterna att svara fritt på frågorna (Vecchio, 2021). Intervjuer kan beskrivas som konversationer med ett syfte (Burgess, 1984), syftet med intervjuerna var att skildra de åsikter som finns hos de boende gällande grönskan i området kopplat till välmående. Flyvbjerg betonar vikten av att genomföra fallstudier på ett noggrant sätt för att säkerställa att intervjuer kan användas som en stark vetenskaplig metod, det är därmed viktigt att vara förberedd med strikta protokoll för datainsamling och analys (Flyvbjerg, 2006). I

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

praktiken kan det innebära att använda en standardiserad intervjuguide (Seidman, 2013), se figur 4 i Appendix för att se intervjuguide och frågor som användes.

Intervjupersonerna som medverkade har själv tagit kontakt med observatören som genomförde intervjuerna, information om intervjun delgavs på samma ställen som enkäten marknadsfördes. På affischen med information om enkäten fanns även information om intervjuer och kontaktuppgifter till vederbörande, i slutet av enkäten fanns även samma information. Deltagandet har därmed varit helt frivilligt och gjordes likt enkäten med ett självrekryterande urval. Innan intervjun genomfördes bestämdes en lämplig tid utifrån när intervjupersonerna var tillgängliga och det bestämdes sedan träff på ett lokalt café på Drottninghög. Det var av stor vikt att genomföra intervjuerna inom fallstudiens område då det dels underlättade för intervjupersonerna att ta sig till platsen och dels var ett bra sätt att vistas på området och utöka nätverket och därmed engagemanget kring undersökningen. Vid information om intervjun beskrevs syftet med intervjun, vad datan skulle användas till och att det genomförs helt anonymt. De benämns i uppsatsen som intervjuperson 1, 2 osv för att skilja på vem som svarar men samtidigt behålla deras totala anonymitet. Samma information gavs sedan muntligt vid intervjutillfället, därefter fick respondenterna signera ett papper om att de tagit del av informationen. Intervjupersonerna fick också signera att de godkände att intervjuerna ljudinspelades, detta för att de skulle kunna transkriberas och analyseras i efterhand. Intervjuerna varade i genomsnitt i 30 minuter per intervju, något längre för gruppintervjun.

Seidman (2013) diskuterar vikten av att konstruera intervjuer som är flexibla och öppna eftersom det kan leda till nya insikter och perspektiv, därför hölls en öppen diskussion på slutet av varje intervju där respondenterna själva fick lägga till sådant som de ansåg relevant. Det fanns även stort utrymme för att ställa spontana följdfrågor under intervjuns gång och var någon fråga svår att besvara fanns det inga krav på det. En del i flexibiliteten var att vid ett tillfälle frånga intervjuns utformning, från början var det tänkt att genomföras som enskilda intervjuer men efter önskemål från en intervjuperson så genomfördes intervjun tillsammans med hens vän. Det gjordes därmed i form av en gruppintervju vilket gav en större trygghet för intervjupersonerna och möjliggjorde för öppna samtal kring ämnet.

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Direkt efter intervjuerna genomfördes noggrann transkribering som sedan mynnade ut i kodning av datan i kombination med tematisk analys. Öppen kodning användes då det var lämpligt att koda utan förutbestämda kategorier för att ge alla åsikter lika stor plats och inte filtrera bort något redan vid kodningen. Därefter identifierades och kategoriserades mönster och teman gällande datan, vilket gav en djupare förståelse för sambandet mellan de olika intervjupersonerna (Seidman, 2013).

6.5 GIS

GIS användes som metod med syfte att visualisera områdets geografiska position gentemot Helsingborg i stort. Det användes också för att porträttera väsentliga karaktärsdrag för Drottninghög som område, exempelvis andelen nybyggda/ nyrenoverade områden, vilka bostadsgårdar som inventerades samt parkernas position och frekvens.

6.6 Etik

En central del inom datainsamlingsprocessen är gällande etik och etiska överväganden, en gemensam parameter för alla metoder som använts i ovanstående undersökning är att observationsobjekten, respondenterna på enkäten och intervjupersonerna alla är anonyma i sitt deltagande. Vid observationer är det främst den fysiska miljön som observerats och inte de boende i första hand men däremot vid fotografering av bostadsgårdar och parker är det viktigt att inte fånga några människor på bild så att det går att utläsa vem personen i fråga är.

Vid både enkäten och intervjuerna är det väsentligt att det görs helt frivilligt och att personerna när som helst under processens gång kan ångra sitt medverkande. Intervju som metod ställer högre krav på att upprätthålla en god etik och Seidman nämner att en viktig del i det är att få samtycke kring deltagandet. Därmed har formuläret som respondenterna fått fylla i innan intervjuens start varit av stor vikt. Vidare diskuterar han vikten av att skydda intervjupersonernas integritet och därför användes pseudonymer för att beskriva intervjupersonernas svar. Ämnet kring grönområden och grönskan på bostadsgårdar är vid första anblick inte ett känsligt ämne men under intervjuer kan det leda till att andra ämnen tas upp och då är det viktigt att vara medveten om hur man hanterar känsliga situationer. För att motverka att det blir jobbigt för respondenten i fråga är det viktigt att vara lyhörd för

2024-01-04

Julia Åhlund

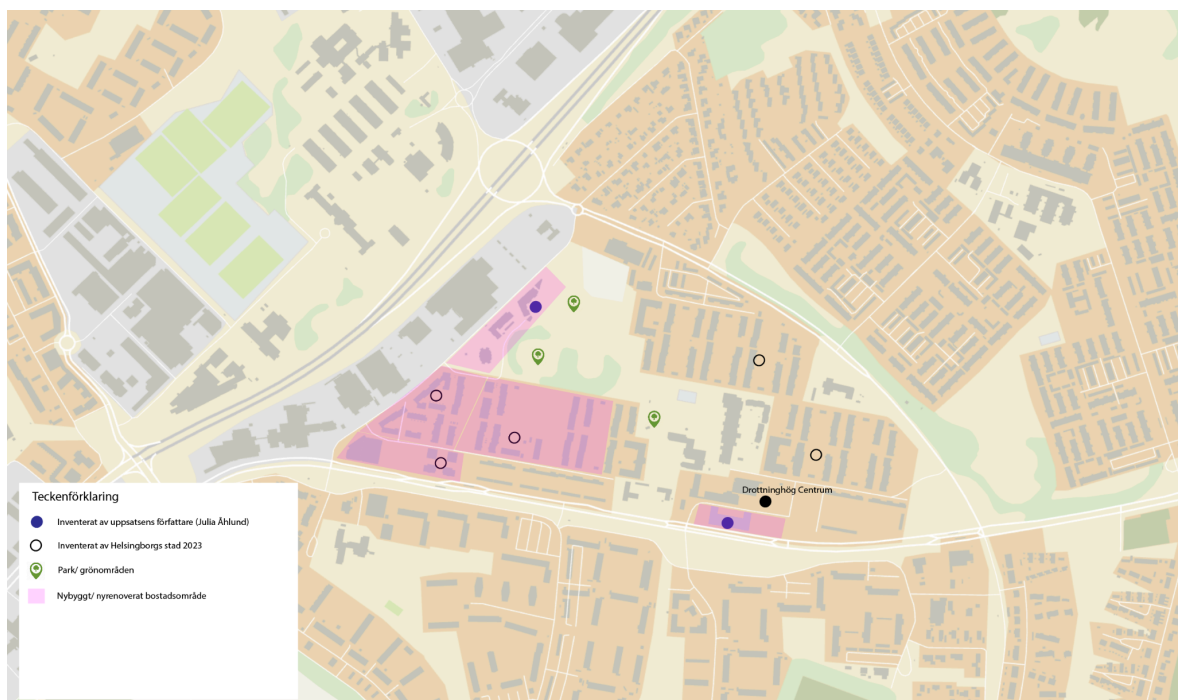
SGEL36

respondenternas behov och respektera deras gränser (Seidman, 2013). För att upprätthålla total anonymitet har samtlig data lagrats på en säkert krypterad molntjänst för att ingen utomstående ska ha tillgång till informationen.

7. Resultat

7.1 Resultat inventering av bostadsgårdar

De gårdar som inventerats är Blåkulla, Rökulla, Västra 10 (Boklok), Fanbäraren och Infanteriet 1 som alla är inventerade av Helsingborgs Stad sommaren 2023. Tillägget till inventeringen är bostadsgårdarna Spira och Cymbalen som inventerades av uppsatsens skribent november 2023. Se figur 2 för gårdarnas position, av gårdarna som har inventerats är fem gårdar placerade inom nybyggda/ nyrenoverade områden och två gårdar är placerade i de ursprungliga kvarteren från miljonprogrammets tid, se figur 2.

Figur 2, Karta över inventerade bostadsgårdar, gårdar inventerade av uppsatsens skribent är markerade i mörkblått och gårdar inventerade av Helsingborgs stad markerade i ringar.

Nedanstående bilder (figur 3-9) visualiserar resultatet av inventeringen genom en inledande del kring information om bostadsgården vilket inkluderar adress, fastighetsnummer, byggår,

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

fastighetsägare, våningar, eventuell parkering samt fastighetens area, byggnadens area, eventuella komplementbyggnaders area samt arean av privata uteplatser. Där beskrivs även hur stor yta som är användbar friyta och det innebär yta som de boende kan använda, det utgår från ett mått på antingen mer än 1200 m² eller mindre än 1200 m². Måttet utgår från x Eva Minouras forskning kring bostadsgårdar där hon fastställer att en bostadsgård bör ha minst 1200 m² användar friyta (Minoura, 2016). Därefter följer delen kring hur gården upplevs samt vilka egenskaper gården har. Sista informativa delen uppger grönytefaktor samt de bidragande parametrar som fanns för att beräkna grönytefaktor. Resultatet kompletteras av bilder på bostadsgården för att få en känsla för gårdens karaktär. Alla inventerade bostadsgårdar följer samma mall och uppger samma information vilket gör dem jämförbara. Figur 3-6 har en layout och figur 7-9 har en annan layout, på bilderna framgår samma information men det är visualiserat på olika sätt. Det beror på att inventering för figur 3-6 gjordes av Helsingborgs stad sommaren 2023 och inventering för figur 7-9 i denna studie. För tydlighet gjordes därmed en ny visualisering vid den senare inventeringen för att enkelt skilja på vad som är inventerat av Helsingborgs stad och vad som har tillkommit i denna studie.

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Figur 3, Inventering av bostadsgården Blåkulla, inventerat av Helsingborgs stad 2023. Bildkälla: Helsingborgs stad 2023.

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Figur 4, Inventering av bostadsgården Rökulla, inventerat av Helsingborgs stad 2023. Bildkälla: Helsingborgs stad 2023.

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Figur 5, Inventering av bostadsgården Västra 10 (Boklok), inventerat av Helsingborgs stad 2023. Bildkälla: Helsingborgs stad 2023.

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Figur 6, Inventering av bostadsgården Fanbäraren, inventerat av Helsingborgs stad 2023. Bildkälla: Helsingborgs stad 2023.

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Figur 7, Inventering av bostadsgården Infanteriet 1, inventerat av Helsingborgs stad 2023. Bildkälla: Helsingborgs stad 2023.

Figur 8, Inventering av bostadsgård Spira. Bildkälla: Skribentens fotografier

2024-01-04

Julia Åhlund

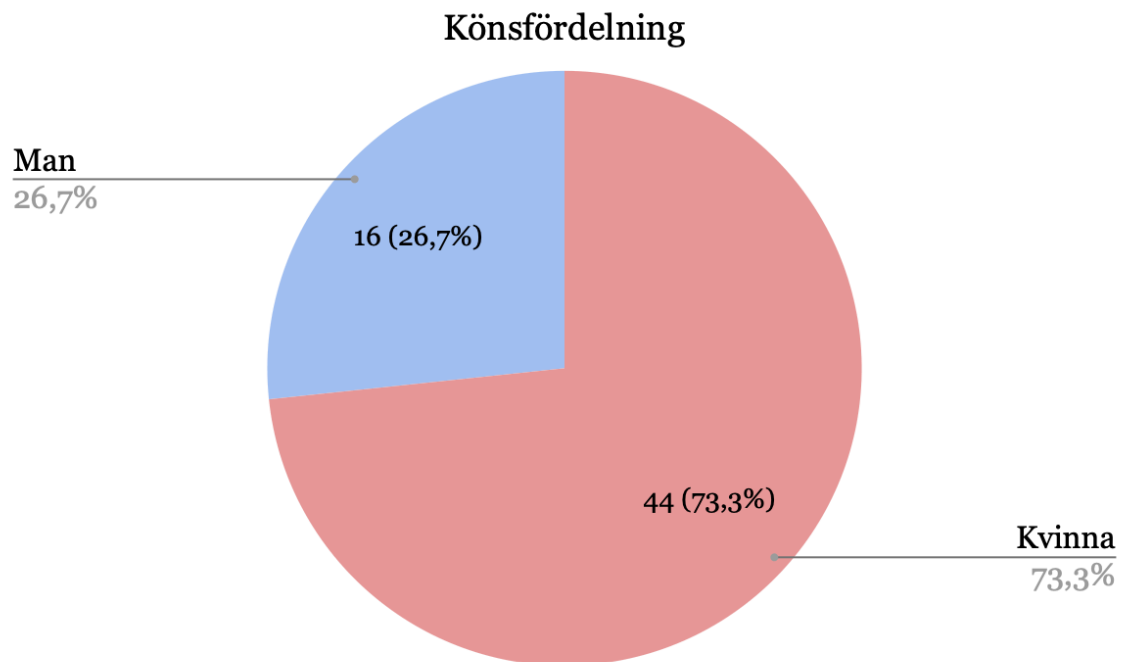
SGEL36

För bostadsgården vid Cymbalen är den resterande ytan mer än 1200 m² men den användbara friytan blir ändå mindre än 1200 m², se figur 9. Det beror på att friytan utgår ifrån yta på bostadsgården som är användbar för de boende och eftersom bostadsgårdens resterande ytor utgör gård och lekplats för förskolan som är på bottenvåningen är ytan ej tillgänglig för de boende.

7.2 Resultat enkät

Enkäten genererade totalt 60 svar och andelen kvinnor respektive män som besvarade enkäten skiljer sig mycket, totalt svarade 44 kvinnor och 16 män vilket ger en fördelning på 73,3% kvinnor och 26,7% män, se figur 10. Respondenterna fick svara mellan alternativen kvinna, man och annat, ingen svarade annat och därmed syns det alternativet inte i cirkeldiagrammet.

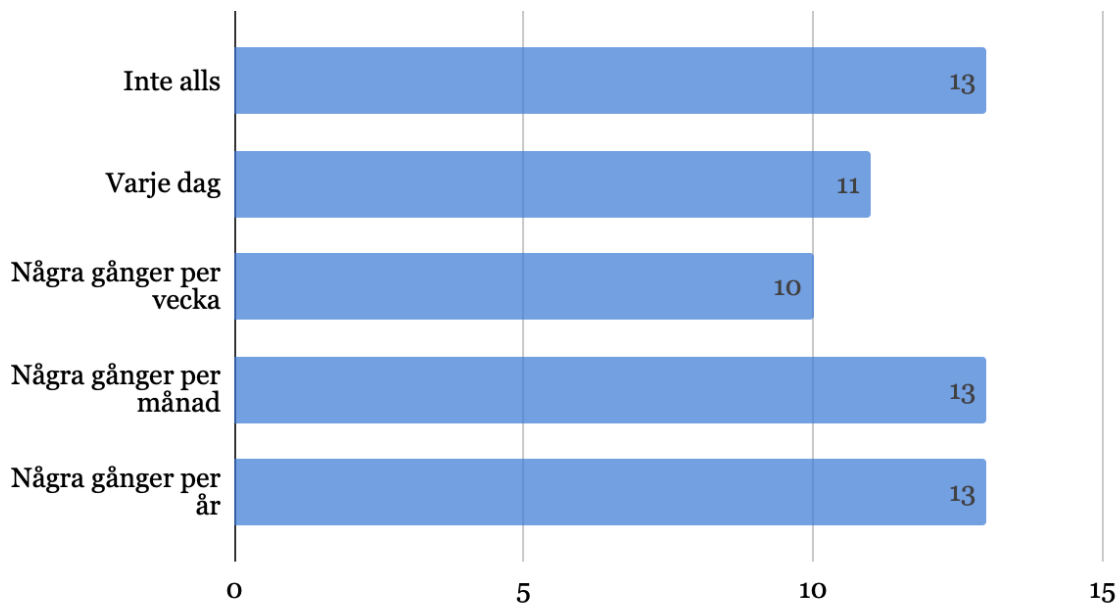

Figur 10, Könsfördelning för respondenter av enkäten.

Respondenterna fick sedan svara på hur länge de har bott på Drottninghög och fick alternativen mindre än 6 månader, 6-12 månader, 1-5 år och mer än 5 år. Totalt var det 45% som svarade mer än 5 år, för de andra svarsalternativen var det relativt jämnt fördelat.

På frågan kring hur mycket de använder bostadsgården var det jämnt fördelat mellan alla svarsalternativ, se figur 11.

Hur mycket använder du bostadsgården?

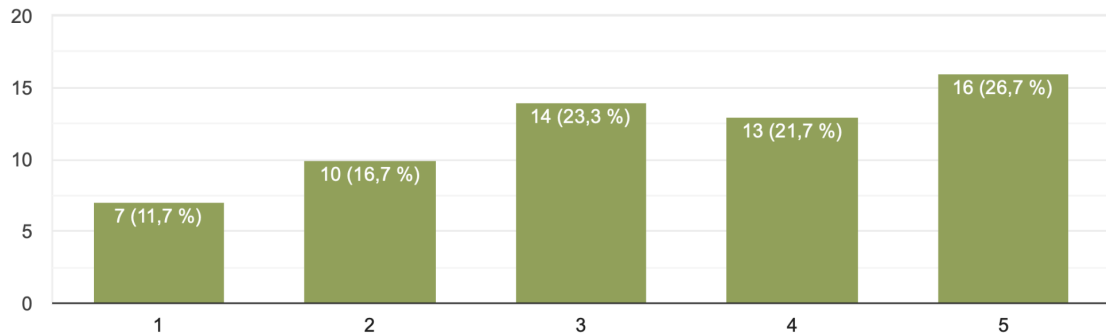
Figur 11, Användning av bostadsgården för respondenter av enkäten.

Frågan kring hur de boende använder bostadsgården visade att de vanligaste faktorerna var för att vara ute och få frisk luft, för att sitta på uteplatsen, som social mötesplats och för att vara ute med barn. Det kan därmed vara viktiga kvaliteter för en bostadsgård att uppnå för att möta de boendes vanligaste användningsområden. Av de som inte använder bostadsgården idag var ett vanligt förekommande svar att gården inte bjuder in till vistelse vilket visar på hur viktig den fysiska utformningen av bostadsgårdar är för att öka användningen.

Respondenterna fick sedan besvara frågan "Hur bra tillfredsställer din bostadsgård dina behov och krav du har på utemiljön?" genom att välja ett betyg mellan 1-5. Det gav ett resultat på en relativt jämn fördelning mellan svarsalternativet, se figur 12.

Generellt sett, hur bra tillfredsställer din bostadsgård dina behov och krav du har på utemiljön?

60 svar

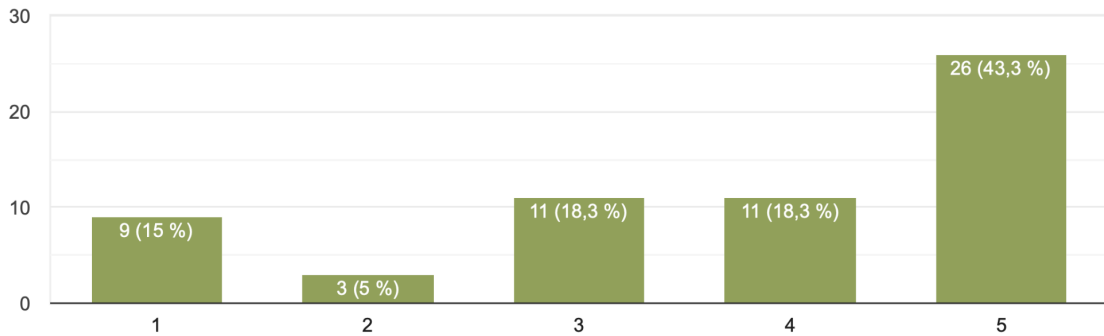
Figur 12, Skattning av hur bra bostadsgården tillfredsställer de boendes behov för respondenter av enkäten.

Respondenterna fick sedan själva uttrycka sig om sin bostadsgård och det gav en del positiva svar som att det är en tillgänglig gård, öppen, att det är positivt och fint och uppskattat även om personen i fråga inte själv använder gården. Det kom även in en del negativa svar som främst handlar om att respondenterna anser att "nya Drottninghög", de nybyggda/nyrenoverade delarna, är byggda mycket tätare och ger mindre utrymme för grönska. Det var även ett par stycken som uttryckte att i samband med renoveringar och nybyggnation i området har befintlig grönska som stora träd tagits bort, vilket det fanns ett stort missnöje kring.

Vidare fick respondenterna uppskatta på en skala mellan 1-5 om de upplever att det finns mycket grönområden, parker och liknande, i Drottninghög. Det gav ett övervägande positivt resultat, se figur 13.

Jag upplever att det finns mycket grönområden (parker och liknande) i Drottninghög

60 svar

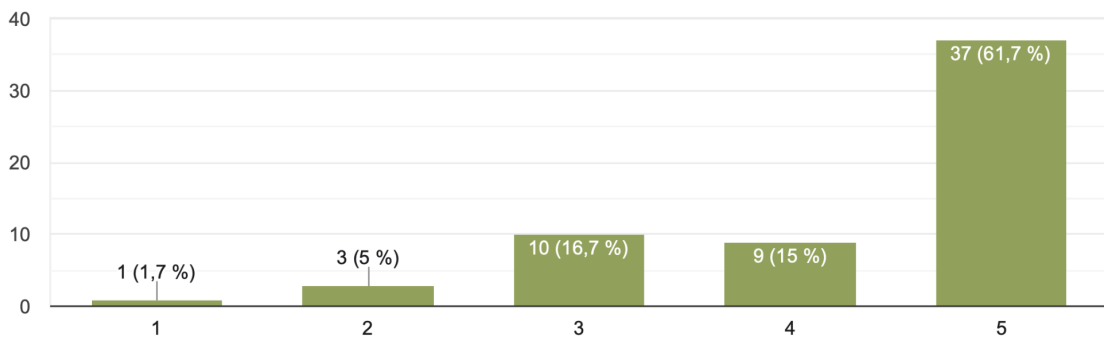

Figur 13, Skattning av grönområden i Drottninghög för respondenter av enkäten.

Slutligen inkluderades en fråga kopplat till välmående där respondenterna fick uppskatta på en skala 1-5 hur grönska påverkar deras mående till det positiva. Resultatet visar att en majoritet påverkas positivt av grönskan på Drottninghög, se figur 14.

Jag upplever att grönskan i mitt område påverkar mig positivt

60 svar

Figur 14, Skattning av grönskans positiva inverkan på de boendes mående för respondenter av enkäten.

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

7.3 Resultat intervjuer

Tabell 1, Kodning svar från intervjuer.

Frågor	Intervjuperson 1	Intervjuperson 2	Intervjuperson 3	Intervjuperson 4	Intervjuperson 5
Fråga 1- Hur länge har du bott på Drottninghög?	Sedan 1974 (mer än 50 år)	1993 (30 år)	2 år	1,5 år	3 år
Fråga 2- Nytt eller gammalt hus?	Först gammalt hus som sedan renoverats.	Först gammalt hus som sedan revs, nu bor hon i ett nybyggt hus.	Nybyggt	Nybyggt	Nyrenoverat
Fråga 3- Hur är din bostadsgård utformad?	Den är ganska smal, den är mellan två hus så det är nästan bara plats för gångbana. Tillräckligt mycket grönska.	Har ingen bostadsgård, men har balkonger.	Konstig gård, en stor trappa för att sitta på på gården. Inte mycket grönska och träden är dåligt planterade så de dör.	Har ingen bostadsgård, förskolan på bottenvåningen har sin privata gård där.	Mycket plattor och trångt mellan husen men det är rätt så mycket grönt, fint och trevligt. Bra planerat.
Fråga 4- Hur använder du bostadsgården?	Använder den dagligen men bara för att promenera igenom, inte för aktiviteter.		Använder den lite grann för att vara ute med hunden eller prata med grannar.		Barnen använder den mycket för att leka med andra barn i huset, hon tar en kaffe med en väninna ibland.
Fråga 5- Vad tycker du om din bostadsgård?	“Jag tycker att den är, ja så som husen har byggts nu så kan de inte göra så mycket mer.”		Ingen naturlig plats att vara på.	Tror att en gård för de boende skulle leda till mer social trygghet och samhörighet.	Trevlig, fint med blommor och bra för barnen.
Fråga 6- Vad tycker du om	Tycker det är jättebra, går ofta	Bra för promenad med	Körsbärlunden är så trevlig när	Tycker inte det finns bra parker/	Bra med lekplatser för

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

grönskan generellt på Drottninghög?	på promenader till Körbärslunden.	hunden och det är mycket trevligt.	den blommar och det är nära till andra grönområden om man vill gå långa promenader med hunden.	grönska i området alls, vill hon promenera blir det i andra områden i Helsingborg, exempelvis Pålsjö skog.	barnen, väldigt positiv till vattenlekplatsen.
Fråga 7- Hur mycket tid spenderar du ute på din bostadsgård eller ute i grönområden i Drottninghög?	Mycket, varje dag för promenad.	Varje dag för promenad med hunden.	Flera timmar varje dag för många promenader med hunden.	Väldigt lite tid, bara om hon verkligen måste, mer tid på grönområden i andra områden i Helsingborg.	Mycket tid med sina barn, mestadels på Drottninghög. Mindre på vintern än på sommaren.
Fråga 8- Hur skulle du definiera begreppet välmående?	Som trivs man, trivs man på den plats där man bor.		Trygghet, det är mycket privat och påverkas av om man ser saker negativt eller positivt men trygghet och att det är fint och praktiskt.	Livskvalitet, att man har det man behöver, viktigt med sysselsättning, familj och vänner och ett stabilt liv helt enkelt.	Trygghet och hälsa, allmän hälsa, speciellt den psykiska hälsan.
Fråga 9- Hur anser du att ditt välmående påverkas av grönska och grönområden?	Mycket, är det välkött så påverkas man positivt.		Det påverkas mycket, särskilt av att det är fint och att se människor vara ute och röra sig i området.	Jättemycket, tycker mycket om sina promenader.	Det påverkar framförallt den psykiska hälsan mycket, när det ser trevligt ut ger det positiva effekter.
Fråga 10- I vilka situationer är grönska och grönområden som viktigast för dig?	Alltid, gillar grönt och alla blommor.	Också alltid, i vardagen, odlar på sin balkong och skulle inte kunna vara utan det.	Aldrig tänkt på, nästan alla situationer, svår fråga att svara på.	Viktigast vid boendet, inget hon prioriterat denna gången men kommer tänka på mer i framtiden.	Egentiden på min balkong med naturen som utsikt.

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Sammanfattningsvis svarar intervjuperson 1, 2, 3 och 5 positivt kring frågor om grönskan på sin bostadsgård och Drottninghög generellt. De är alla ute mycket i området och utnyttjar det som finns, parker för promenader med hunden eller lekplatser för lek med barnen exempelvis. Intervjuperson 2 har ingen bostadsgård men tycker inte att det är något som saknas eftersom att hon har en egen balkong och att de grönområden som finns i området är tillräckliga. Intervjuperson 4 är mer negativt inställd, både till det faktum att hennes bostad inte har en bostadsgård och till grönområden generellt i Drottninghög. Hon är också den enda av intervjupersonerna som uttrycker att hon känner en otrygghet i området och går exempelvis inte ut på kvällarna. De andra intervjupersonerna får samma fråga kring tryggheten i området, under dagtid jämfört med när det är mörkt och uttrycker inte att de känner en otrygghet. De har alla sett och hört saker som hänt i området men är inte rädda för sin egen del, intervjuperson 5 kan känna en viss oro för sina barn men tror att det beror mest på de rykten som går emellanåt. Överlag gav intervjuerna ett positivt intryck av Drottninghög som område och grönskan upplevs uppskattad av de boende.

8. Analys

Analysen syftar till att besvara följande frågeställningar,

- Hur kan grönskan i Drottninghög påverka måendet hos de boende?
- Vilken inverkan har grönytefaktorn och den fysiska utformningen av bostadsgårdar på måendet?

Det görs utifrån de underlag som diskuterats i teoridelen där det teoretiska ramverket utgår från biophiliahypotesen av Edward O. Wilson i kombination med teorier om välmående kopplat till grönskan.

8.1 Grönskans påverkan på välmåendet

Välmående är ett brett begrepp och utgår från personens subjektiva upplevelse, i intervjuerna framkom att två respondenter kopplade välmående till trygghet. Associationen till trygghet är direkt kopplat till personens bostadsområde, att känna trygghet i sitt närområde är en förutsättning för välmående. Ward Thompson et al. menar att grönområden kan bidra till att öka den sociala sammanhållningen samt gemenskapen i socioekonomiskt utsatta områden (Ward Thompson et al., 2010). Ett område med god sammanhållning upplevs i sin tur även tryggare, vilket därmed kan bidra till ett ökat välmående. Intervjuperson 4 som bor i ett flerbostadshus som inte har en privat bostadsgård känner ingen samhörighet till sina grannar och tror att en gård hade ökat den känslan av samhörighet då det skapar en naturlig mötesplats att umgås på. Hon är även den enda av respondenterna som uppger att hon känner sig otrygg i området och att hon helst inte går ut i Drottninghög när det är mörkt ute.

Den upplevda tryggheten är ett omdiskuterat ämne för specifikt socioekonomiskt utsatta områden och även för Drottninghög är det en central fråga. Polisen kartlägger den upplevda tryggheten i Helsingborg genom att fråga 11 100 medborgare från olika områden om tryggheten i sitt bostadsområde. I år, 2023, är det så kallade "samlade problemindexet" på sin lägsta nivå sedan 2013. Det syns en positiv trend för Drottninghög där de tillfrågade upplever att trygghetsproblemen är mindre och färre (Helsingborgs stad, 2023). Det går även i linje med vad de andra fyra intervjupersonerna delgav samt vad observationerna i området visade, ingen av de berörda kvinnorna upplevde att de kände sig otrygga i Drottninghög och vid observationer har det inte varit den generella upplevelsen. Däremot är det subjektiva

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

upplevelser och det går inte att ta ifrån de individer som känner sig otrygga att den problematiken kvarstår i området. Under intervjun med intervjuperson 4 diskuteras även huruvida otryggheten beror på Drottninghög som område eller om hon hade känt sig lika otrygg i andra delar av Helsingborg. Slutsatsen blev att hon troligtvis hade känt sig relativt otrygg i andra områden när det är mörkt ute med men att de rykten och diskurser kring Drottninghög gör att den bilden förstärks. Ward Thompson et al. lyfter svårigheten med att planera för att öka den sociala sammanhållningen i socioekonomiskt utsatta områden och han menar att en strategi för att öka sammanhållningen kan vara genom att tillföra grönområden. Utformningen av grönområden spelar en avgörande roll för att maximera deras positiva inverkan på det upplevda välmåendet i socioekonomiskt utsatta områden (Ward Thompson et al., 2010). WHO framhåller att grönområden är ännu mer centrala i socioekonomiskt utsatta områden eftersom invånarna möjligtvis i lägre utsträckning har möjlighet till grönska och naturupplevelser på annat sätt (WHO, 2016).

Att socioekonomiskt utsatta områden är förknippade med fördomar, negativa diskurser och en normativ bild av att det är farligt är en bild som intervjuperson 5 även delar. Hon lyfter att hon vid flertalet tillfällen fått höra negativa kommentarer om Drottninghög när hon berättar att hon är bosatt där och upplever att personer förstorar upp rykten kring området. Ett konkret exempel som hon väljer att delge är när en pedagog på hennes barns förskola berättar att skumma ungdomar vistas på förskolans gård på natten och gör kriminella saker. Intervjuperson 5 menar att det var en händelse som fick henne att tänka till, när hon fick det berättat för sig var hennes spontana reaktion att det var obehagligt. Sedan kom hon att tänka på att hon själv var en ungdom som hängde på skolgårdar sena kvällar och nätter när hon var ung och att de aldrig gjorde något farligt eller kriminellt. De hade bara ingen annanstans att ta vägen och satt där och snackade. Det fick henne då att tänka att det kanske inte var så farligt som förskolepedagogen fick det att framstå, att hennes subjektiva upplevelse av situationen inte var den enda sanningen. Troligtvis hade förskolepedagogen som berättade om händelsen ingen aning om vad ungdomarna gjorde på gården men blev rädd av att höra att folk befann sig där på natten. Att en negativ bild av ett område förstärks genom ryktesspridning skapar i sin tur en negativ diskurs om området och blir det första folk associerar när de hör Drottninghög. Det skapar barriärer för att uppnå trygghet i ett område då det som sägs om ett område i media och av politiker exempelvis inte alltid stämmer överens med de boendes

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

upplevelse och deras vardag. Utifrån intervjuerna och observationer i området samt genom att själv vara uppväxt i Helsingborg, i en annan stadsdel av helt annan karaktär, är det nu tydligt att de som upplever Drottninghög som mest otryggt är de som aldrig varit där. I det villaområde skribenten är uppväxt i är det med stor sannolikhet en liten andelen som spenderat mycket tid på Drottninghög, trots det vet de flesta med säkerhet vad de tycker om området och tryggheten där. I Helsingborg generellt finns en stor negativ diskurs kring Drottninghög medan i området upplever de boende platsen övervägande positivt, framförallt framgick en trend i intervjuerna och enkäten att de som bott i området väldigt länge i högre utsträckning känner sig trygga och är positivt inställda till grönskan som finns.

8.2 Den fysiska utformningens påverkan

Hur grönområden och bostadsgårdar är planerade och fysiskt utformade har stor inverkan på användningen av platserna och den upplevda tryggheten och vidare även välmåendet hos de boende. Vries menar att en väl designad och attraktiv grön stadsmiljö hade stressreducerande och stämningshöjande effekter i nivå med de effekter människan får av att befinna sig i en attraktiv naturmiljö, som exempelvis en skog (Vries, 2010, s.83). Vidare diskuterar Ward Thompson, Aspinall och Bell hur utformningen av grönområden spelar en avgörande roll för att maximera människors positiva effekter på välmåendet i socioekonomiskt utsatta områden. Aspekter som tillgänglighet, säkerhet, rekreativitet och estetik bör beaktas vid planering och utveckling av grönområden för att se till att de möter behoven hos de boende och kan användas på ett effektivt sätt (Ward Thompson et al., 2010). För att öka attraktiviteten för ett grönområde menar Bell et al. att det konkret innebär att tillgodose att grönområden är fysiskt och ekonomiskt tillgängliga för olika samhällsgrupper och att de är utformade på ett sätt som tilltalar olika åldersgrupper och intressen. De betonar även vikten av att ge människor möjlighet att själva ta beslut och utöva kontroll över hur de använder dessa grönområden (Bell et al., 2014). För att inkludera även de äldre i samhället betonas att grönområden bör vara lätta att nå, ha bekväma sittplatser och vara utformade för att möta de specifika behoven och begränsningarna hos äldre människor (Douglas et al., 2017).

Inventeringen av bostadsgårdarna visar att grönytefaktorn för samtliga gårdar som inventerats på Drottninghög är låg, riktlinjerna är att grönytefaktorn för bostäder bör vara minst 0,6 (Malmö stad, 2014), vilket ingen av de inventerade gårdarna uppnådde, se figur 3-9. Däremot

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

utgår metoden för grönytefaktor från Malmö stad enbart från ett faktiskt värde på ekosystemtjänster och de boendes upplevelser ger en annan bild. Av de tre intervjupersoner som har en privat bostadsgård var två positiva till hur den fysiska utformningen såg ut, trots att deras gårdar fick lågt betyg enligt grönytefaktor. I enkäten fick respondenterna uppskatta i vilken grad deras bostadsgård tillfredsställer deras behov och krav de har på en bostadsgård från 1-5, resultatet var utspritt (se figur x) men cirka hälften, 48,4%, uppgav 4 eller 5 vilket båda är höga betyg. Så trots att alla inventerade bostadsgårdar har fått för lågt betyg utifrån grönytefaktor är cirka 50% nöjda med hur sin bostadsgård är utformad. Det är däremot svårt att kartlägga exakt vilka delar som övriga 50% som inte är helt nöjda med utformningen är missnöjda med, de negativa svaren kring bostadsgårdens utformning gäller främst att gården är för liten och mycket hårdgjord yta. I enkäten gick det att se en trend kring att om respondenterna gav högt betyg till utformningen av sin bostadsgård var även användningen av gården hög och hos personer som gav lågt betyg var användningen låg. Samma koppling fanns hos intervjupersonerna och när intervjupersonerna beskrev sin användning av grönområdena i Drottninghög var användningen hög hos de som tyckte att parkerna var utformade på ett bra sätt och låg för de som tyckte att den fysiska utformningen av mindre bra. Det ger en indikation på att den fysiska utformningen har en inverkan på användningen.

8.3 Konsekvenser av Helsingborgs stads projekt på Drottninghög

På Drottninghög har det sedan 2011 funnits ett utvecklingsprojekt, *DrottningH*, som syftar till att utveckla den fysiska miljön till en mindre monoton plats. Det är grundat på samverkan och dialog för att möta invånarnas behov (Helsingborgs stad, u.å. & Helsingborgs stad, 2016). 2022 tog ett nytt projekt plats i Drottninghög och H22 fortsatte arbeta i samma riktning som projektet *DrottningH*. H22 har även haft stort fokus på grönskan och det sociala i området för att förbättra livskvaliteten för de boende. Det görs rent praktiskt genom att satsa på gemensamma gröna platser (Helsingborgs stad, 2022). Aktörer som har varit drivande inom projekten är Helsingborgs stad och Helsingborgshem samt en del företag som planerat och byggt i området. Ovanstående projekt har haft stor påverkan på den fysiska utformningen av Drottninghög och idag är ungefär hälften av husen nybyggda eller nyrenoverade i området, se figur 2 för karta över de nya områdena. Genom intervjuerna har det framkommit att det gör att det numera finns ett "nya Drottninghög" och ett "gamla Drottninghög" och att dessa två delar upplevs väldigt olika. Rent estetiskt menar intervjupersonerna att det är väldigt stor

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

skillnad och även gällande grönskan. De boende i den nya delen upplever att det känns trevligare och tryggare och att gamla Drottninghög upplevs slitet och otruggt. En del respondenter skriver i enkäten att stora träd och grönska har tagits bort till följd av nybyggnationer eller renoveringar och är negativt inställda till det. Flera i enkäten och av intervjupersonerna upplever även att den nya delen är mycket tätare byggd än de gamla delarna och är överlag kritiska till det. Med det sagt finns en del reaktioner riktade till de nybyggda områdena på Drottninghög men många är positivt inställda till projekten som helhet och de effekter det gett för området, vilket främst framkom i intervjuerna.

En intressant aspekt gällande den fysiska utformningen på “nya Drottninghög” jämfört med “gamla Drottninghög” är att grönytefaktor är anmärkningsvärt lägre för de nybyggda områdena. Inventeringen visade att de gamla gårdarna fick en grönytefaktor på 0,47 respektive 0,56 medan de nya gårdarna fick ett värde på 0,28, 0,21, 0,24, 0,29 och 0,38, se figur 3-9. Det är en relativt stor skillnad och visar att de nya gårdarna är mindre och har mer hårdgjord yta, en upplevelse som delas av de boende i området. Trots det upplevs tryggheten högre i de nya områdena eftersom det är estetiskt finare och trevligare där. En annan intressant aspekt att titta djupare på i framtiden hade varit att se om användningen av bostadsgården skiljer sig mellan de nya och de gamla delarna, en sådan kartläggning har inte gjorts under denna undersökning.

Överlag har projekten och den fysiska utformningen som tidigare nämnts fått positiva effekter för Drottninghög och en möjlig förklaring till det är långsiktigheten i projektet *DrottningH*, som kommer att pågå minst till år 2031. Vad kan göras för att fortsätta förbättra Drottninghög? För att uppnå mer upplevt välmående i området är utvecklingen av grönområden samt mer grönska viktig för utvecklingen av den fysiska utformningen. En central del i det kan vara att formulera konkreta riktlinjer för att uppnå den standard och grönska som eftersträvas. Exempelvis kan ett rimligt minimikrav vara att krävställa att varje flerbostadshus ska ha tillgång till en privat innergård, så är inte fallet idag. Att vissa lägenhetshus inte har en egen bostadsgård kan göra att användningen och belastningen på grönområden i området blir högre vilket leder till högre skötselkostnader för kommunen som är ansvariga för att underhålla stadens parker. Skötsel av parker och grönska är en stor utgift för kommunen och genom att krävställa att alla flerbostadshus måste ha en egen bostadsgård

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

kan den ekonomiska aspekten kontrolleras. Framförallt är det en viktig aspekt för att uppnå välmående hos de boende i ett område.

Vidare kan även riktlinjer kring andelen hårdgjord yta för en bostadsgård regleras genom skrivelser i detaljplaner för området, att exempelvis ha en riktlinje på max 40% hårdgjord yta i detaljplanen ger goda förutsättningar för en grön bostadsgård. Inom liknande område kan riktlinjer sättas för vilken grönytefaktor en bostadsgård bör uppnå. För ovanstående riktlinjer hade det varit eftersträvt om dessa siffror och riktlinjer såg likadana ut för hela Helsingborg för att inkludera rättviseperspektivet inom planering av grönområden. En rättvis fördelning av grönområden i staden kan bidra till att minska ojämlikheter och främja en rättvisare stadsmiljö (Sharifi, Levin, Stone & Nygaard, 2021). Det är inte enbart viktigt när det gäller parkmarken i en stadsdel utan går även att applicera på privata bostadsgårdar, därmed bör samma riktlinjer gälla för hela Helsingborg. Sammantaget hade det varit önskvärt att riktlinjerna som ställs gällande grönområden och grönskan på bostadsgårdar verka för en grönare miljö i den täta staden vilket kommer ge goda effekter på de boendes välmående. Edward O. Wilson hävdar att genom att skapa grönytor, parker, trädgårdar och gröna tak kan vi återskapa en naturlig miljö som främjar människors välbefinnande och hälsa (Wilson, 1994, s.29-33).

9. Slutsatser

Uppsatsen syftar till att besvara följande frågeställningar,

- Hur kan grönskan i Drottninghög påverka måendet hos de boende?
- Vilken inverkan har grönytefaktorn och den fysiska utformningen av bostadsgårdar på måendet?

Första delen av frågeställningen undersöker hur grönskan påverkar måendet. Exakt på vilket sätt grönskan i Drottninghög påverkar måendet hos de boende är svårt att kartlägga då det utgår från en subjektiv upplevelse av välmående. Däremot är det tydligt, med stöd i litteratur och forskning kring ämnet, att grönska och grönområden har positiva effekter för det upplevda välmåendet. Det har framförallt en stressreducerande effekt, skapar sociala mötesplatser vilket ökar tryggheten och har en stämningshöjande effekt (Ward Thompson et al., 2010). Det är även parametrar som tydligt går att se i både enkätsvaren och intervju svaren, flera respondenter beskriver grönska som något väsentligt i deras vardagliga liv. På frågan i enkäten där respondenterna fick uppskatta hur mycket grönområden i Drottninghög påverkar de positivt på en skala 1-5 var det hela 76,7% som valde antingen 4 eller 5 vilket innebär att grönområden påverkar det upplevda välmåendet hos respondenterna mycket positivt.

Den andra delen av frågeställningen avser vilken inverkan den fysiska utformningen av bostadsgårdar har och specifikt gällande metoden grönytefaktorn. Indikationer på att grönytefaktorn och den fysiska utformningen av bostadsgårdar och grönområden har en inverkan på välmåendet går också att se. Respondenter som uppger i enkäten och i intervjuer att de är nöjda med hur sin bostadsgård är fysiskt utformad är även de som använder gården mer vilket ger en tydlig indikation på att det är mycket avgörande. Det har även blivit tydligt att det centrala i utformningen av en bostadsgård eller grönområde är vad de boende i området faktiskt tycker om platsen och planeringen då det har visat sig påverka användningen mer än vad exempelvis grönytefaktorn faktiskt säger. Däremot utgår grönytefaktorn från andra parametrar än subjektiva åsikter och är en bra indikation för att mäta ekosystemtjänster och en bostadsgårds element för att bidra till exempelvis biologisk mångfald. Ett bra komplement till att mäta grönytefaktorn kan därmed vara att även inkludera metoder för att

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

kartlägga de boendes åsikter om bostadsgården och grönområdet för att ge en mer heltäckande bild av platsens fysiska utformning.

Ytterligare en slutsats som framkom genom främst intervjuerna var hur Helsingborgs stads utvecklingsprojekt har påverkat Drottninghögs fysiska karaktär och grönska. Det är en frågeställning som hade varit möjlig att titta djupare på vid ett senare tillfälle men som inte var planerad att undersöka från början och därmed tar enkäten inte upp några frågor kring det. Däremot framkom det i intervjuerna att utvecklingsprojekten har haft stor inverkan på områdets fysiska karaktär och den upplevda tryggheten i Drottninghög. Genom intervjuerna har det framkommit att det numera upplevs att det finns ett "nya Drottninghög" och ett "gamla Drottninghög" och att dessa två delar upplevs väldigt olika. En del respondenter skriver i enkäten att stora träd och grönska har tagits bort till följd av nybyggnationer eller renoveringar och är negativt inställda till det. Flera i enkäten och av intervjupersonerna upplever även att den nya delen är mycket tätare byggd än de gamla delarna och är överlag kritiska till det. De nya delarna har alltså mindre grönska än de gamla delarna men trots det upplever flera boende att den nya delen känns tryggare och trevligare. Det har inkommit en del reaktioner riktade till de nybyggda områdena på Drottninghög men många är positivt inställda till projekten som helhet och de effekter det gett för området, vilket främst framkom i intervjuerna.

Sammanfattningsvis går det genom denna studie till viss del att påvisa Edward O. Wilson teori om biophiliahypotesen som hävdar att människan har en naturlig koppling till grönskan och naturen, något som flera respondenter uttrycker.

2024-01-04
Julia Åhlund
SGEL36

10. Referenslista

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Abbas, I. 2020. *Helsingborgs stads arbete med stadsdelsutveckling där invånarengagemang och trygghet står i fokus.*

<https://www.sakraplatser.abe.kth.se/sv/2020/12/04/helsingborgs-stads-arbete-med-stadsdelsutveckling-dar-invanarengagemang-och-trygghet-star-i-fokus/> (hämtad 2023-11-16)

Arnstberg, K. 2000. *Miljonprogrammet*. Stockholm: Carlsson.

Bell, S. L., Phoenix, C., Lovell, R., & Wheeler, B. W. 2014. *Green space, health and wellbeing: making space for individual agency*. Journal of Environmental Psychology, 38, 1-9. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1353829214001518>

De Vries, S. 2010. *Nearby nature and human health: looking at mechanisms and their implications*. I C. Ward Thompson, P. Aspinall, & S. Bell, *Innovative Approaches to Researching Landscape and Health*. Routledge.

Douglas, O., Lennon, M., & Scott, M. 2017. *Green space benefits for health and well-being: A life-course approach for urban planning, design and management*. Landscape and Urban Planning, 167, 233-247.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0264275116308186>

EU. u.å. *Green city accord*.

https://environment.ec.europa.eu/topics/urban-environment/green-city-accord_en (hämtad 2023-12-01).

Fawns, T. 2022. *Cued recall: Using photo-elicitation to examine the distributed processes of remembering with photographs*. Memory Studies. doi:10.1177/17506980211073093

Flyvbjerg, B. 2006. *Five Misunderstandings about Case-Study Research*. Qualitative Inquiry, 12(2), 219–245.

Fournier, G. 2009. *Naturalistic observation*.

<http://psychcentral.com/encyclopedia/2009/naturalistic-observation/> (hämtad 2023-11-29)

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Hein, Jane, R., Evans, J. & Jones, P. 2008. *Mobile Methodologies: Theory, Technology and Practice*. *Geography Compass*, 2(5):1266-1285.

<https://doi.org/10.1111/j.1749-8198.2008.00139.x>

Helsingborgs stad. u.å. *Drottninghög*. <https://drottningh.helsingborg.se> (hämtad 2023-11-29).

Helsingborgs stad. u.å. *Om projekt DrottningH*.

<https://drottningh.helsingborg.se/om-drottningh/> (hämtad 2023-11-29).

Helsingborgs stad. u.å. *Vision 2035*.

<https://drottningh.helsingborg.se/om-drottningh/vision-mal/> (hämtad 2023-11-30).

Helsingborgs stad. 2022. *Drottninghög- en långsiktig utveckling*. <https://h22.se/drottninghog/> (hämtad 2023-11-29).

Helsingborgs stad. 2014. *Grönstrukturprogram för Helsingborg*.

https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/2014/10/Gronstrukturprogram_sid1_47_webb-sbf.pdf (hämtad 2023-12-06).

Helsingborgs stad. 2023. *Tryggheten ökar enligt omfattande undersökning*.

<https://helsingborg.se/nyheter/tryggheten-okar-enligt-omfattande-undersokning/> (hämtad 2023-12-18).

Lundin, E. u.å. *Kvinnor är mer engagerade i klimatfrågor än män*.

<https://www.ifn.se/forskningsprogram/hallbar-energiomstallning/pagaende-projekt/kvinnor-ar-mer-engagerade-i-klimatfragor-an-man/> (hämtad 2023-12-16).

Minoura, E. 2016. *Uncommon Ground Urban Form and Social Territory*. KTH Doctoral thesis in architecture. Stockholm, Sweden.

Monzon, A., & Bayart, C. 2018. *Workshop synthesis: Web-based surveys, new insight to address main challenges*. *Transportation Research Procedia*, 32, 167-173.

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Moore, R. C., & Cosco, N. G. 2010. *Using behavior mapping to investigate healthy outdoor environments for children and families: conceptual framework, procedures and applications.*

I C. Ward Thompson, P. Aspinall, & S. Bell, *Innovative Approaches to Researching Landscape and Health.* Routledge.

Nationalencyklopedin,

Miljonprogrammet.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/miljonprogrammet> (hämtad 2023-11-16)

O Wilson, E. 1994. *Biophilia: The Human Bond with Other Species.* Harvard University Press.

Polisen. 2015. Utsatta områden- sociala risker kollektiv förmåga och oönskade händelser.

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewjgpIyJvP-CAXsHhAIHdMKAFIQFnoECBcQAQ&url=https%3A%2F%2Fpolisen.se%2Fsitesets%2Fdokument%2Fovriga_rapporter%2Futsatta-omraden-sociala-risker-kollektiv-formaga-och-oonskade-handelser.pdf&usg=AOvVaw39qC76jawSnoK_nlADI0Xk&opi=89978449

(Hämtad 2023-12-02).

Räftegård, C. 2005. *Metoder för datainsamling.* Karlstads universitet.

http://www.kau.se/sites/default/files/Dokument/subpage/2011/05/moment_3_pdf_70961.pdf

(hämtad 2023-11-23).

SAOB.

u.å.

Välstånd.

https://www.saob.se/artikel/?unik=V_1801-0111.17Pj&pz=3#U_V1801_249741 (hämtad 2023-12-20).

Seidman, I. 2013. *Interviewing as Qualitative Research: A Guide for Researchers in Education and the Social Sciences.* New York: Teachers College Press.

Sharifi, F., Levin, I., Stone, W. M., & Nygaard, A. 2021. *Green space and subjective well-being in the Just City: A scoping review.* *Cities*, 118, 103395.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1462901121000794>

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Stadsbyggnadsförvaltningen enheten för geografisk information och visualisering, Helsingborgs stad. 2022. Krontäckningsgrad: Trädkartering med maskininlärningsmetodik.

Svt. 2023. *Här är polisens nya lista med utsatta områden.* <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/har-ar-polisens-nya-lista-med-utsatta-omraden--gr9o5> (hämtad 2023-12-12).

Torseke Hulthén, K., Böhme, L. 2014. Malmö stad, Stadsbyggnadskontoret. Riktlinjer för grönytefaktor.

UNDP. u.å. Om globala målen. <https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/> (hämtad 2023-12-10).

Vecchio, G. 2021. *Microstories of everyday mobilities and opportunities in Bogotá: A tool for bringing capabilities into urban mobility planning.* Applied Mobilities, 6(2), 123-138.

Ward Thompson, C., Aspinall, P., & Bell, S. 2010. *Innovative Approaches to Researching Landscape and Health.* Routledge.

WHO. 2016. *Urban Green Space Interventions and Health.* https://cdn.who.int/media/docs/librariesprovider2/euro-health-topics/environment/urban-green-space-intervention.pdf?sfvrsn=a2e135f3_1&download=true (hämtad 2023-12-22).

Wikipedia. u.å. *Drottninghög* https://sv.wikipedia.org/wiki/Drottninghög#cite_note-HbgSDB_BE03-8 (hämtad 2023-12-12).

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

11. Appendix

A1: Mall för inventering av bostadsgårdar

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Inventering av bostadsgårdar

Fastighetsnamn:.....

Datum och tid för inventering:.....

Inventerad av:.....

Besvara

Hur många **våningar** har byggnaden/byggnaderna?

Hur många **parkeringsplatser** finns det?

Hur många **bänkar och bord** finns det?.....

Hur många gemensamma **grillar** finns det?.....

Hur många lägenheter har **privata uteplatser**?.....

Går det ett **offentligt stråk** genom gården?.....

Är hela gården **tydligt inramad** eller **öppen**?.....

Finns det flera mindre **rumsligheter** på gården? Ungefär hur många?.....

.....

Finns det **lösa föremål** på gården? Vilka?.....

.....

.....

Hur upplevs bostadsgården?

	lite		ganska		mycket
Upplevs gården som grön/lummig?	1	2	3	4	5
Upplevs gården som lekbar för små barn?	1	2	3	4	5
Upplevs gården som användbar för ungdomar?	1	2	3	4	5
Finns det möjlighet att sitta i både sol och skugga?	1	2	3	4	5
Hur mycket verkar gården användas av de boende?	1	2	3	4	5
Upplevs bostadsgården som tillgänglig för boende med funktionshinder?	1	2	3	4	5

Lista några möjliga sociala aktiviteter som kan ske på gården:.....

.....

.....

.....

.....

Fotografera

- Fotografera helhetsbilder över bostadsgården.
- Fotografera markmaterial.
- Fotografera planteringar och träd.
- Fotografera identitetsgivande strukturer eller objekt.

Figur 1 Appendix, Mall för inventering av bostadsgårdar (Helsingborgs stad, 2023)

A2: Mallar grönytefaktor

DELFAKTORER FÖR VÄXTBÄDD

Delfaktorer ges för växtbäddar eller gröna tak beroende på förutsättningar för rik växtlighet och fördröjning av dagvatten.

1,0
per m²

VÄXTBÄDD PÅ UNDERLIGGANDE JORD

Grönska på marken som ger fullgoda förutsättningar för växtbäddens och terrassens dränering, rospenetrerbarhet etc. Växtbädden och terrassen skall ge förutsättningar för en naturlig infiltration och perkolations till grundvattnet, d v s infiltrerar dagvatten kan röra sig nedåt mot grundvattnet. Om detta inte kan säkerställas ska ytan räknas som grönska på bjällklag.

0,9
per m²

GRÖNA TAK/ VÄXTBÄDD PÅ BJÄLLKLAG > 800 MM DJUP

Växtbädd på bjällklag kan finnas på tak till garage och parkeringshus, terrasser ovanpå byggnader, balkonger etc. Till växtbäddsdjupet räknas endast det som är möjligt för växterna överta ett rättnings in i och som är biologiskt aktivt. Överbyggnader under rospår av t. ex. gummisduk får således inte räknas in i växtbäddsjockleden, inte heller isoleringsmaterial såsom frigolit. Däremot kan dräneringsöskikt av t ex leacalor eller grus ingå i växtbädden om det inte avgränsas av rospår.

0,7
per m²

GRÖNA TAK / VÄXTBÄDD PÅ BJÄLLKLAG MELLAN 200 OCH 800 MM DJUP

Här gäller samma förutsättningar som ovan, men poängen är lägre för lunnna växtbäddar.

0,6
per m²

GRÖNA TAK / VÄXTBÄDD PÅ BJÄLLKLAG MELLAN 80 OCH 200 MM DJUP

Tunna växtbäddar med växtlighet som används som ytskikt på tak istället för, eller som komplement till, andra ytskikt. Taket räknas med verkligt antal kvadratmeter takgrönska och inte med yta enligt takens projektion på marken.

0,4
per m²

GRÖNA TAK / VÄXTBÄDD PÅ BJÄLLKLAG MELLAN 30 OCH 80 MM DJUP

Mycket tunna växtbäddar med torktålig växtlighet som används som ytskikt på tak istället för, eller som komplement till, andra ytskikt. Taket räknas med verkligt antal kvadratmeter takgrönska och inte med yta enligt takens projektion på marken. När samma typ av växtlighet (sedummatros) används på marken räknas den som villen annan växtlighet som heles och delfaktorn beräknas enligt förutsättningarna för växtbädden.

DELFAKTORER FÖR HÅRDGJORDA YTOR

Delfaktorer ges efter ytornas genomsläpplighet.

TÄTA YTOR

Täta ytor, asfalt och betong som inte har någon form av växtbädd eller annan möjlighet att utveckla biotoper för växtlighet och som inte släpper igenom något dagvatten.

0,0
per m²

HÅRDGJORDA YTOR MED FOGAR

Traditionellt lagda platt- och stenytor, som betongplattor, gasseten och klinker, med normala fogar av sand som ger en viss genomsläpplighet för dagvatten. Inga poäng ges dock för hårdgjorda ytor med fogar på tak eller på bjällklag.

0,2
per m²

HALVÖPPNA TILL ÖPPNA HÅRDGJORDA YTOR

Gräsområden betong- eller natursten, grus, singel, sand och andra ytor med hög genomsläpplighet för dagvatten. Inga poäng ges dock för sådana ytor på tak eller på bjällklag.

0,4
per m²

Gård på Bof11-området i Västra Hamnen

Figur 2 Appendix, Mall poängsättning grönytefaktor (Malmö stad, 2014)

TILLÄGGSFAKTORER FÖR GRÖNSKA

Utöver Delfaktorer för växtbäddar eller gröna tak ger Träd, buskar, häckar och marktäckande plantering en tilläggsfaktor (TF) till delfaktorn för grönska på mark och bjälklag, d v s ytan får räknas en gång till i enlighet med de faktorer som anges nedan.

För plantering på bjälklag gäller den begränsningen att växtbäddens tjocklek och uppbyggnad ska ha fullgoda förutsättningar för att långsiktigt bära växtligheten och ge den en god utveckling.

TRÄD OCH BUSKAR

Befintliga träd och buskar som planteras ger en tilläggsfaktor (TF) enligt nedanstående formel:

TF-träd, TF-buske = $m \times X \times Y$, där:
 n = antal träd eller buskar,
 X = faktor för trädets/buskart, dvs slutlig höjd/utslut buskstorlek. Se tabeller 2 och 3 för faktor X,
 Y = faktor för trädets/buskens planteringskvalitet, dvs stamomfång eller topphöjd vid planteringsstillfället. Se tabeller 2 och 3 för faktor Y.

TRÄD

Tilläggsfaktorn för träd (TF-träd) grundar sig på två kvaliteter, dels vilken planteringskvalitet trädet har, d v s vilket stamomfång det har vid planteringsstillfället och dels vilken trädart det är, d v s om det fullvuxet blir ett stort, medelstort, litet, eller mycket litet träd. Stora träd och större stamomfång premieras. Befintliga träd som sparas ges samma faktorer.

Uträkning av tilläggsfaktor för träd, TF-träd

Faktor för planteringskvalitet (Y)	Faktor för trädart (X)			
	Stor > 18 m x=10,0	Mellanstor 12-18 m x=8,0	Liten 8-12 m x=6,0	Mycket liten < 8 m x=4,0
> 25 cm Y = 2,5	25p	20p	15p	10p
20-25 cm Y = 2,0	20p	16p	12p	8p
16-20 cm Y = 1,6	16p	12,8p	9,6p	6,4p
10-16 cm Y = 1,0	10p	8p	6p	4p
Exempel:	Lönn, hästkastanj	Oxel, fågelbär	Rönn, prunusarter	Prydnadsaplar

* Stamomfånget mäts 1 meter upp på stammen. För flerstammiga träd adderas stamomfånget.

10

BUSKAR

Tilläggsfaktorn för buskar (TF-buske) planterade som solitärer grundar sig på två kvaliteter, dels vilken planteringskvalitet busken har, dvs vilken topphöjd busken har vid planteringsstillfället och dels vilken buskart det är, dvs om den fullvuxen blir en stor, medelstor eller liten buske. Stora planteringskvaliteter och större buskar premieras. Befintliga buskar som sparas ges samma faktorer.

Uträkning av tilläggsfaktor för buskar, TF-buske

Faktor för planteringskvalitet (Y)	Faktor för buskart (X)		
	Stor x=4,0	Mellanstor x=3,0	Liten x=2,0
150-200 cm Y = 2,0	8,0 p	6,0 p	4,0 p
100-150 cm Y = 1,5	6,0 p	4,5 p	3,0 p
< 100 cm Y = 1,0	4,0 p	3,0 p	2,0 p
Exempel:	Hassel, rysskörn	Större schersminer, Höggspegel	Spiror, rosor

HÄCKAR

Befintliga häckar och häckar som planteras ger en tilläggsfaktor som beräknas med 1,0 multiplicerat med antal löpmeter.

1

per löpmeter

MARKTÄCKANDE PLANTERING

Plantering av perenner eller marktäckande buskar ger en tilläggsfaktor som beräknas med faktorn 0,4 multiplicerat med antal kvadratmeter plantering.

0,4

per m²

GRÖNSKA PÅ VÄGGAR

Kläng- och klättrväxter med eller utan stöd av spaljéer, linor m m. Ytan räknas för den del av väggen upp till högst 10 meters höjd, som inom löppet av 5 år kan förväntas bli beväxten. Det innebär att arivaket påverkar vilken yta som kan tillgodoräknas. En klängande växt som kräver stöd kan bara täcka den yta där det finns stöd monterat. En självklättrande växt beräknas täcka alla ytor inom den bredd som de planterade plantorna kan förväntas täcka (detta är artberoende), exklusive fönsterytor. Detta ska redovisas med skiss av fasaden och förväntad täckning efter 5 år.

0,7

per m²

Figur 3 Appendix, Mall för poängsättning tilläggsfaktor grönytefaktor (Malmö stad, 2014)

A3: Intervjuguide och intervjufrågor

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Intervjuguide

Intervju till kandidatuppsats i samhällsplanering HT23 vid Lunds Universitet, syftar till att undersöka grönskan i Drottninghög. Intervjun genomförs anonymt och helt frivilligt, observatör Julia Åhlund.

Samtycke kring medverkande:

- Jag har fått muntlig information om studien och har haft möjlighet att ställa frågor kring formatet för intervjun.
- Jag bekräftar att mitt deltagande i detta projekt från Lunds Universitet och Helsingborgs Stad är frivilligt.
- Jag förstår att all information jag kommer att ge kommer att hanteras anonymt och att det insamlade materialet kommer att vara anonymt.
- Jag samtycker till att intervjun kommer att vara ljudinspelad så att observatören kan vidaranalysa materialet.
- Jag är medveten om att jag vid vilken punkt som helst under intervjun kan välja att inte delta och inte svara på några frågor som jag är bekväm med.

Plats: _____ Datum: _____

Signatur: _____ Namnförtydligande: _____

Intervjufrågor

- 1. Hur länge har du bott i en lägenhet på Drottninghög?**
- 2. Bor du i ett nybyggt område i Drottninghög eller i ett av de äldre kvarteren?**
- 3. Hur är din bostadsgård utformad?**
 - finns det mycket grönska på din bostadsgård?
- 4. Använder du bostadsgården mycket?**
 - på vilket sätt?
 - eller varför inte?
- 5. Vad tycker du om din bostadsgård?**
- 6. Vad tycker du om grönskan på Drottninghög generellt?**
 - finns det tillräckligt med parker?
 - tycker du att parken är utformad på ett bra sätt?
 - känner du dig trygg i grönområden i Drottninghög?
- 7. Hur mycket tid spenderar du ute på din bostadsgård eller ute i grönområden i Drottninghög?**

Välmående

- 8. Hur skulle du definiera begreppet välmående?**
- 9. Hur anser du att ditt välmående påverkas av grönska och grönområden?**
- 10. I vilka situationer är grönska och grönområden som viktigast för dig?**

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

A4: Enkät och enkätfrågor

Avsnitt 1 av 3

Vad tycker du om din bostadsgård & grönskan i Drottninghög?

Det här är en enkät som riktar sig till dig som bor på Drottninghög, jag undersöker hur användningen av bostadsgårdar och grönområden ser ut och är nyfiken på vad du som boende tycker om gården. Besvaras frivilligt och är helt anonymt!

Mitt namn är Julia och jag pluggar samhällsplanering på Lunds Universitet, jag skriver just nu min kandidatuppsats om hur bostadsgårdars utformning påverkar välmåendet. Besvara gärna enkäten, det tar bara några minuter och är helt anonym! Tack för din hjälp!

Vill du ställa upp på en längre intervju om din bostadsgård och grönskan i Drottninghög? Jag önskar genomföra några längre djupintervjuer om samma ämne, dina svar är helt anonyma även här! Är du intresserad av det? Kontakta mig på Julia.ahlund@gmail.com med ämnesraden "Intervju Drottninghög", tack på förhand!

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Bor du på Drottninghög? *

Ja

Nej

Bor du i ett flerbostadshus? (lägenhet) * ⋮

Ja

Nej

Kön *

Man

Kvinna

Annat

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Hur länge har du bott i din nuvarande bostad? *

- Mindre än 6 månader
- 6-12 månader
- 1-5 år
- Mer än 5 år

Hur mycket använder du bostadsgården? *

Välj det alternativ som stämmer in bäst på dig/ din familj!

- Inte alls
- Några gånger per år
- Några gånger per månad
- Några gånger per vecka
- Varje dag

Hur använder du bostadsgården? *

- Jag använder inte gården
- Vara ute/få frisk luft
- Sitter på uteplats
- Social mötesplats
- Ute med barn
- Ute med husdjur
- Sola
- Annat ...

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

⋮

Om du inte använder bostadsgården, varför inte? *

- Jag använder gården
- Har inget behov
- Prioriterar annat/har inte tid
- Den inbjuder inte till vistelse
- Det finns begränsat med/inga sittplatser
- Det finns ingen solig/vindskyddad plats
- Det finns ingen lekplats
- Känner mig otrygg/observerad där
- Annat ...

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Anser du att din bostadsgård är: *

- Till stor del grönskande
- Stor
- Öppen
- Solig och ljus
- Tillgänglig
- Inbjudande och användarvänlig
- Välskött
- Till stor del hårdgjord (lite grönska)
- Liten
- Trång/ tät
- Skuggig och mörk
- Otillgänglig
- Ofunktionell
- Dåligt skött

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Generellt sett, hur bra tillfredsställer din bostadsgård dina behov och krav du har på utemiljön? *

1 2 3 4 5

Mycket dåligt Mycket bra

Andra kommentarer om din bostadsgård, positivt/ negativt, uttryck dig fritt om din gård!

Lång svarstext

Jag upplever att det finns mycket grönområden (parker och liknande) i Drottninghög *

1 2 3 4 5

Håller inte med alls Håller helt med

Jag upplever att grönskan i mitt område påverkar mig positivt *

1 2 3 4 5

Håller inte alls med Håller helt med

Efter avsnitt 2 Fortsätt till nästa avsnitt ▼

Avsnitt 3 av 3

Vill du bli intervjuad? ✕ ⋮

Vill du ställa upp på en längre intervju om din bostadsgård och grönskan i Drottninghög? Jag önskar genomföra några längre djupintervjuer om samma ämne, dina svar är helt anonyma även här! Är du intresserad av det? Kontakta mig på Julia.ahlund@gmail.com med ämnesraden "Intervju Drottninghög", tack på förhand!

2024-01-04

Julia Åhlund

SGEL36

Figur 5 Appendix, Enkät och enkätfrågor